

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.
ΕΤΟΣ Ε'. — ΔΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 4

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ—ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ—ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ

- Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑ.—Σκέψεις περί τῆς φορολογίας. (Φορολογικαὶ Ἔρευναι).
ΣΠΥΡΟΥ Κ. ΓΙΟΥΔΗ.—Φορολογικαὶ διευκολύνσεις. (Φορολογικὰ ζητήματα).
ΜΑΡΙΑΣ Δ. ΦΛΑΜΠΟΥΡΙΑΡΗ.—Ἡ αὐτοκτονία ἐν τῷ Δικαίῳ (Νομικαὶ Μελέται).
ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ.—Αἱ γενόμεναι προαγωγαὶ ταμιακῶν ὑπαλλήλων. — Τὸ ἀστυνομικὸν ζήτημα. — Πῶς ἀγαποῦν οἱ Τουργοὶ αἰετοὶ.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ—ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΙΚΑ

- ΜΙΧ. Γ. ΠΕΤΡΙΔΗ.—Τοῦ κάκου. (Ποίημα).
ΑΘΗΝΑΣ Ν. ΤΑΡΣΟΥΔΗ.—Χειμῶνας. — (Πρόζα).
ΓΙΟΥΛΙΑΣ ΠΕΡΣΑΚΗ.—Ἀνησυχία. (Διήγημα).
ΔΕΩΝΙΔΑ Χ. ΖΩΗ.—Ἐνας μῦθος. (Λαογραφικά).
Γ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ.—Ἡ Κύπρος καὶ ἡ Δημοτικὴ ποίησις. (Ἱστορία τῆς Τέχνης).
ΔΙΑΦΟΡΑ.—Γνωστὰ καὶ ἄγνωστα. — Νέαι Ἐκδόσεις. — Ἐκθέσεις Ζωγραφικῆς. — Προσκλήσεις κλπ. κλπ.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 5

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΓΛΟΥ

Χειρούργου·Οδοντιάτρου τής Σχολής τών Παρισίων

Θεραπεύει εντός ὀλίγων ἡμερῶν ἀσφαλῶς, ῥιζικῶς καὶ ἀνωδύνως
ὅλας τὰς παθήσεις τοῦ στόματος καὶ τῶν ὀδόντων

Σφραγίσαις, Γέφυραι, Ὀδοντοστοιχίαι κλπ. ἐφαρμόζονται ἐπιστημονικῶς.

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΔΩΡΕΑΝ

9 π. μ. — 1 1/2 μ. μ. καὶ 3 ἕως 7 1/2 μ. μ. ἐκτὸς Πέμπτης.

Ὁδὸς Ζήνωνος 4α (παρὰ τὴν Ὀμόνοϊαν) — ΑΘΗΝΑΙ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΑΥΡΙΚΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ-ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

Διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου Αὐῶνος

Τέως ASSISTANT τῆς Ἀνωτάτης ἐν Παρισί-

οις Ἰατρικῆς Σχολῆς Ἐφαρμογῆς

VAL-DE-GRACE

Ὁραὶ Ἐπισκέψεως 11 π. μ. ἕως 1 μ. μ.

Ὁδὸς Πατησίων 49

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΚΟΝΤΗΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Περ' ἅπασιν τοῖς ἐν Ἀθήναις

Δικαστηρίοις.

ὉΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 24

(Μέγαρον Ἐφεσίου Νο 58).

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1921

ΙΔΡΥΤΗΣ Γ. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Κεχαγιά 5

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: Ἐσωτερικῶν . . Δρ. 100

Νέον Φάληρον (Ἀθηνῶν) Τηλεφ. Νο 30

Ἐξωτερικῶν ἐγγύχει > 200

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 50Ν

15 Μαρτίου 1928

ΑΡΙΘ. 4

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΟΥ Κου Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑ
ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ἀνέγνωσα μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ ἄρθρον τοῦ διακεκριμένου Εἰσηγητοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν κ. Δημ. Ι. Μαγκριώτου τὸ δημοσιευθὲν διὰ τοῦ «Παντογνώστου» (1). Καὶ ἀνεμνήσθην, ὅτι κατὰ τὸ 1918

Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ

εἶχον συντάξει, ὡς Διευθυντῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, τὸν καὶ νῦν, μετὰ τινος τροποποιήσεως, ἰσχύοντα νόμον 1237 περὶ φορολογίας δημοσίων θεαμάτων. Ὁ νόμος οὗτος ἔχει τὸ ἰδιαιτερόν χαρακτηριστικόν, ὅτι καθιεροῖ σύστημα προοδευτικῆς φορολογίας, καθότι ἡ φορολογία τῶν θεατρικῶν παραστάσεων αὐξάνει κατὰ κλίμακα. Ἀλλ' ὡς ἡ φορολογία αὕτη, κατόπιν νεωτέρων νόμων, ἰσχύει σήμερον, τὸ τέλος αὐξάνει ἀπὸ 10 ο)ο μέχρι 50 ο)ο ἀναλόγως τῆς τιμῆς τῶν εἰσιτηρίων τῶν ἐν λόγῳ παραστάσεων ἀπὸ 1 ἕως 40 δραχ. ἀνὰ εἰσιτήριο καὶ ἐπι

πλέον ἡ φορολογία αὕτη ἐπιβαρύνεται διὰ τοῦ προσθέτου ποσοστοῦ τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου 30 ο)ο καὶ προσθέτου τέλους ὑπὲρ ἠθοποιῶν 10 λεπτῶν μέχρι 2 δραχμῶν ἀνὰ εἰσιτήριο καὶ οὕτω τὸ φορολογικὸν ποσοστὸν τῶν θεατρικῶν παραστάσεων διὰ τὰ εἰσιτήρια ἀξίας δραχ. 40 καὶ ἄνω ἀναβιβάζεται εἰς 65.50 ο)ο.

Τὸ φορολογικὸν ποσοστὸν εἶναι προδήλως βαρύτερον καὶ ἀμφιβάλλομεν, ἂν εἰς ἄλλην χώραν, ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ἡ φορολογία τῶν θεατρικῶν παραστάσεων εἶναι τόσον πολὺ ἐπαχθῆς. Τοῦτο δὲ προέκυψεν αὐτομάτως, οὕτως εἶπειν, ἔνεκα τῆς ὑποτιμήσεως τῆς δραχμῆς. Καθ' ὃν χρόνον ἐνομοθετήθη τὸ κατὰ τὸ 1918 σύστημα τῆς προοδευτικῆς φορολογίας τῶν θεατρικῶν παραστάσεων ἡ δραχμὴ εὐρίσκετο ἐν ἰσοτιμίᾳ πρὸς τὴν χρυσὴν δραχμὴν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1918 κυρωθεῖσα φορολογικὴ προοδευτικὴ κλίμαξ, ὀρισθεῖσα, κατ' ἀνώτατον ὄριον, διὰ τὰς θεατρικὰς παραστάσεις εἰς 20 ο)ο (βραδύτερον δὲ εἰς 50 ο)ο) ἦτο σημαντικῶς ἠπιωτέρα τῆς σημερινῆς φορολογικῆς κλίμακος· διότι εἰσιτήριο τιμώμενον κατὰ τὸ 1918 ἀντὶ χρυσῶν δραχμῶν 10 ὑπεβάλετο εἰς ποσοστὸν τέλους 10 ο)ο, ἐνῶ τὸ ἀντίστοιχον εἰσιτήριο, τιμώμενον σήμερον ἀντὶ χαρτίνων δραχμῶν 150, ὑποβάλλεται εἰς ποσοστὸν τέλους πολλαπλάσιον, καὶ δὴ 65.50 ο)ο! Καὶ ἡ τεραστία αὐξήσις τῆς φορολογίας, ἥτις καθιστᾷ προβληματικὴν τὴν ὑπαρξίν τοῦ θεάτρου ἐν

(1) «Παντογνώστης» ἔτος Ε'. ἀριθ. φύλλου 3 σελ. 34-36.

Ἐλλάδι, εἶναι αὐτόματον ἀποτέλεσμα τῆς ὑποτιμῆσεως τῆς δραχμῆς καὶ τῆς προοδευτικότητος τῆς φορολογίας.

Ἐπρεπε νομοθετικῶς νὰ ληφθῆ πρόνοια περὶ μετριασμοῦ τοῦ ἀτόπου τούτου, τὸ ὁποῖον καθιστᾷ ἀφόρητον τὴν φορολογίαν τῶν θεάτρων. Καὶ τοῦτο ἠδύνατο νὰ ἐπιτευχθῆ δι' ἀναγωγῆς τῆς τιμῆς τοῦ εἰσιτηρίου εἰς χρυσᾶς δραχμᾶς καὶ δι' ἐφαρμογῆς τῆς φορολογικῆς προοδευτικῆς κλίμακος καὶ τοῦ ἐξ αὐτῆς προκύπτοντος φορολογικοῦ ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν οὕτω προκυπτουσῶν χρυσῶν δραχμῶν. Τοιαύτη τις μεταρρυθμίσις ἐγένετο παρ' ἡμῶν διὰ τὴν φορολογίαν τῶν κληρονομιῶν καὶ τὴν τοῦ συνθετικοῦ φόρου κατὰ τὸ 1925, οἵτινες ἐπίσης ἐπιβάλλονται διὰ π ρ ο ο δ ε υ τ ι κ ῆς φορολογικῆς κλίμακος. Καὶ ἡ μεταρρυθμίσις αὕτη συνετέλεσε κατὰ πολὺ εἰς μεγαλειτέραν ἀπόδοσιν τοῦ φόρου, διότι ἡ ἐπαχθεστάτη φορολογία δημιουργεῖ καταχρήσεις καὶ φορολογικὰς ὑπεκφυγὰς, τοῦθ' ὄπερ ἰδιαίτατα παρατηρήθη εἰς τὴν βαρυντάτην παρ' ἡμῶν φορολογίαν τῶν θεαμάτων. Διὰ ταῦτα, τὴν αὐτὴν μεταρρυθμίσειν ἡμεῖς ἐπροτιθέμεθα κατὰ τὸ 1925 νὰ εἰσαγάγωμεν καὶ εἰς τὴν φορολογίαν τῶν θεαμάτων, ἀλλ' ἢ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν παραίτησίς μας ἀνέκοιψε τὸ μεταρρυθμιστικὸν μας ἔργον. Ἀντὶ ὅμως νὰ γίνῃ τοῦτο, προσετέθησαν διὰ σειρᾶς ἐμπειρικῶν καὶ ἀντι-επιστημονικῶν φορολογικῶν μέτρων διαδοχικὰ πρόσθετα ποσοστά, τὰ ὁποῖα ἀνεβίβασαν τὸ πρόσθετον τέλος τῆς φορολογίας ταύτης εἰς 30 ο)ο, ἄλλων δὲ φορολογιῶν, ὡς τῆς τῶν καθαρῶν προσόδων, εἰς 40 ο)ο!

Ἡ συσσώρευσις τῶν προσθέτων τούτων ποσοστῶν εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν τῶν καθαρῶν προσόδων, ὡς καὶ εἰς τὴν προοδευτικὴν τῶν θεαμάτων, κατέστησε τὸ βᾶρος αὐτῶν ὑπέρμετρον. Καὶ εἰς τοῦτο ὀφείλεται ἡ ἀπό τινος χρόνου τόσο ἐκδηλὸς γενικὴ κοινωνικὴ δυσφορία κατὰ τῆς ἀμέσου φορολογίας, οὐχ' ἦττον δὲ καὶ κατὰ τῆς φορολογίας τῶν θεαμάτων, ἐκ μέρους τῶν ἐπαγγελματικῶς ἐργαζομένων ἐν αὐτοῖς.

Ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ 1923 εἶχομεν προΐδει, ὅτι τὸ ὑπάρχον φορολογικὸν σύστημα θὰ εἶναι ἀνεπαρκὲς διὰ τὴν μελλοντικὴν δημοσιονομικὴν ἐξέλιξιν τοῦ Κράτους. Κατὰ τὸ 1922 εἶχεν ἐπιβληθῆ, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἀναγκαστικοῦ δανείου πρόσθετον ποσοστὸν 10 ο)ο εἰς πάντας τοὺς ἀμέσους ἢ ἐμμέσους φόρους. Ἡμεῖς μὴ θέλοντες ν' ἀκολουθήσωμεν τὴν ἐμπειρικὴν μέθοδον, ἣτις βρα-

δύτερον ἀνεβίβασεν εἰς 40 ο)ο τὸ πρόσθετον τοῦτο ποσοστὸν, εἶχομεν ἔκτοτε, ἀπὸ τοῦ 1923, διὰ Ν. Διατάγματος εἰσαγάγει τὴν φορολογίαν τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν, ἣν ὅμως ἐματαίωσαν αἱ Κυβερνήσεις τοῦ 1924. Ἐὰν ἔκτοτε ἐλειτούργει ἡ φορολογία τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν, ἣτις ἰσχύει ἤδη εἰς πάσας σχεδὸν τὰς χώρας τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης, καὶ εἰς τὰς Βαλκανικὰς ἀκόμη, σήμερον θὰ ἦτο τελείως ὠργανωμένη καὶ σημαντικῶς ἀποδοτικὴ. Δι' αὐτῆς δὲ θ' ἀποφεύγετο τὸ σήμερον παρατηρούμενον ἄτοπον τῆς διὰ προσθέτων ποσοστῶν δυσαναλόγου ἐπιβαρύνσεως ὠρισμένων φόρων, π. χ. φόρου οἰκοδομῶν, οἵτινες κατέστησαν ἀφόρητοι.

Τὸ πολλαπλοῦν τῶν φόρων, κατὰ γενικὴν γνώμην, ἀποτελεῖ μίαν τῶν οὐσιωδῶν βάσεων καλοῦ φορολογικοῦ συστήματος. Καὶ ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐλησμονήθη δυστυχῶς κατὰ τὴν τελευταίαν φορολογικὴν μεταρρυθμίσειν.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΚΟΥ ΣΠΥΡΟΥ Κ. ΓΙΟΥΛΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

Διὰ τῆς καταθέσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ νομοσχεδίου—οὗτινος ἡ ἐφαρμογὴ ἤρχισεν ἀπὸ τοῦδε—τοῦ διευκολύνοντος τὴν πληρωμὴν τῶν καθυστερουμένων φόρων, ἐκ παρελθόντων οἰκονομικῶν ἐτῶν, ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀνάγκη τῆς τμημα-

ΣΠΥΡΟΣ Κ. ΓΙΟΥΛΑΣ

τικῆς εἰσπράξεως ὠρισμένων ἐσόδων καὶ ἡ μερικὴ διαγραφὴ αὐτῶν καθ' ὠρισμένον ποσοστὸν.

Ἡ ἀνάγκη αὕτη ὑποστηρίχθη ὑπὲρ διαφόρων ὀργανώσεων, ὑπηγορευθῆ ἀσφαλῶς ἐκ πολλῶν αἰτίων σχετικῶν πρὸς τὴν κρατουσάν οἰκονομικὴν κατάστασιν καθ' ἣν, εἰς ἐποχὴν ἀγωνιώδους βίου, τὸ σύνολον τῶν φορολογουμένων βαρύνεται μὲ φορολογικὰς ὑποχρεώσεις, ἃς ὡς ἐπὶ τῶν πλείστον, ἀδυνατεῖ πραγματικὰ, συ-

λορικῶς νὰ καταβάλλῃ.

Ἄλλ' ἐρωτᾶται ἡ τμηματικὴ αὕτη πληρωμὴ τῶν καθυστερουμένων ἐξ ὠρισμένων μόνον ἐλαχίστων ἐσόδων θὰ διευκολύνῃ τοὺς φορολογουμένους; ἢ θὰ προαγάγῃ τοῦλάχιστον τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους, εἰσπράττοντος θετικῶς καὶ δολοκληρωτικῶς τὰ καθυστερούμενα;

Πιστεύοντες, ὅτι αἱ φορολογικαὶ αὗται διευκολύνσεις, διὰ τοὺς καθυστερουμένους φόρους, ὡς ἔχουσι περιοριστικὸν χαρακτήρα, ἀποτελοῦν προφανῶς, ἀπαρχὴν γενικωτέρων μέτρων καὶ μεταρρυθμίσεων τοῦ κρατοῦτος παρ' ἡμῖν ἤδη φορολογικοῦ συστήματος, διὰ τῆς προσαρμογῆς του πρὸς νεωτεριστικὰς ἀντιλήψεις, νομίζομεν ὅτι ἐν τῷ στενωπῷ τῆς ἐιδιότητος τῶν ἄρμοδίων θὰ ἔπρεπε διὰ δημοσιευμάτων ν' ἀπειθουθῶσιν αἱ προκύψασαι ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν παρομοίων ἐνεργητικῶν μέτρων, παρατηρήσεις, γενικὰς τῶν ὁποίων ἐκθέτομεν.

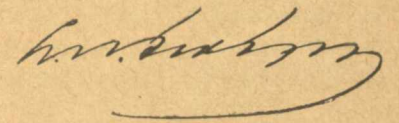
Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τοὺς φορολογουμένους—ἀνεξαρτήτως τῆς πειξούσης τὴν ἀγορὰν κρίσεως—προκειμένου περὶ παλαιῶν φόρων, στοιχειώδους ἀπενεμήθη φορολογικὴ δικαιοσύνη, ἐπιτραπέισις τῆς τμηματικῆς πληρωμῆς, ἐφ' ὅσον ἡ σημερινὴ πληρωμὴ φόρων διὰ κέρδη πραγματοποιηθέντα κατὰ τὸ παρελθὸν πρέτει νὰ προϋποθέσῃ ἴσην τουλάχιστον ἀνθηρὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ φορολογουμένου, πρὸς ἐκείνην καθ' ἣν ἐπραγματοποιήθησαν τὰ κέρδη, γεγονός ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σήμερον ἀμφίβολον. Ἄλλὰ καὶ δι' ἓνα ἀκόμη λόγον διότι, ἐπὶ τέλους, τὸ Κράτος πρέπει νὰ εἰσπράττῃ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πραγματοποιήσεως τῶν προσόδων παρ' ἑκάστου τῶν πολιτῶν του. Ἀντιθέτως ὑπὸ κρατικὴν ἐποψιν τὰ ἐν λόγῳ μέτρα μὲ ὄλον τὸν ὡς ἐλέχθη μικρὰς ἐκτάσεως χαρακτήρα τῶν—ἀντικείμενα εἰς τὸ αἶσθημα τῆς φορολογικῆς ἰσότητος ἐφ' ὅσον ἀναγνωρίζουν ἀφ' ἑνὸς τοὺς ἐγκαίρως καταβάλλοντας, ἀφ' ἑτέρου τοὺς καθυστεροῦντας τὴν καταβολὴν, καὶ συνεπῶς τοὺς ἀρνούμενους τὴν συμβολὴν των, ἀναμφισδητήτως ὄχι μόνον δημιουργοῦν ἀδικίαν διπλῆν, εὐνοοῦντα τοὺς δυστροποῦντας, ἀλλὰ καὶ ἀναβάλλουν τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ Δημοσίου—στερουμένου τῶν μέσων τῆς ὑπάρξεώς του—ἰδιαίτερος ὅταν ἡ τμηματικὴ καταβολὴ ὀρίζεται εἰς π ο λ λ ἄς δόσεις ἐπ' ἄρκετον ἀπεχούσας ἀλλήλων, ὡς ἐν προκειμένῳ, καί, ὡς εὐνόητον, μελλούσας μετὰ ἔτη νὰ καταβληθῶσιν.

Ἡ καταβολὴ αὕτη, ἐπισφαλεστάτη, ὡς παρετηρήθη, κατὰ κανόνα, ἀσφαλῶς δὲν ἐξυπηρετεῖ τὸ Δημοσίον, ἡναγκασμένον, ληγοῦσης τῆς χρήσεως καθ' ἣν δέον νὰ εἰσπραχθοῦν τὰ προϋπολογισθέντα, νὰ ἐνδιαφερθῆ διὰ τὰ νέα ἔσοδα, καὶ ἀξυνατοῦν ὡς ἐκ τῶν ὀφισταμένων καταστάσεων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων, ν' ἀπασχολῆται, παντοιοτρόπως καὶ μὲ ἀπαιτήσεις του πρὸ πολλοῦ ληξιπροθέσμου.

Ἄλλὰ καὶ τεχνικώτερον, εὐδὲ τὰς ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις του δυνάμενον καθ' ὅμοιον τρόπον νὰ ἐκπληρώσῃ ἀπέναντι τῶν πιστωτῶν του καθ' ὃν ἀκριβῶς ρυθμίζει τὴν ἐξόφλησιν τῶν ἐσόδων του ἔναντι τῶν ὀφειλετῶν αὐτοῦ. Ἐπομένως πλὴν τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ ὃν ἐξυπηρετεῖ, ἀνεπαισθήτως καὶ τοῦτον, τὸ ληφθὲν μέτρον, δὲν

εἶναι ἐπαινετέον ταμειυτικῶς. Ἐν τούτοις καίτοι προῖν γενικωτέρας σκοπιμότητος, ὁ ἐνδιαφερόμενος κόσμος εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν πραγμάτων νὰ τὸ ἀποδεχθῆ ὡς ἀπαρχὴν ὡς ἐλέχθη ὀριστικῶν ἀποφάσεων, ἐκτιμῶν μὲ τὸν ἀπαράμιλλον συντηρητισμὸν του τὰς οἰκονομικὰς κρατικὰς δυσχερείας, ἡ παραγνώρισις τῶν ὁποίων θ' ἀπετέλει ἀσυγχώρητον ἐλαφρότητα διὰ κάθε Ἑλληνα πολίτην, ὅστις καὶ θὰ ἐσκέπτετο ἀκόμη νὰ ἀντιδράσῃ κατὰ τῆς τόσο λελογισμένης προσπάθειας διὰ τὴν ἀνακούσιν του ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν φροντίδα τῆς βελτιώσεως τῶν οἰκονομικῶν χάριν αὐτοῦ τούτου τοῦ γενικοῦ συμφέροντος.

Θὰ ἀπετέλει ἀφ' ἑτέρου παραγνώρισιν, ἀν παρὲλείπει τις νὰ ἐξάρῃ τὴν ὀρθοτάτην ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διάταξιν τῆς μερικῆς διαγραφῆς ποσοστοῦ τῶν φόρων—ἐκπτώσις 20 ο)ο καὶ ἀπαλλαγὴ [πᾶσης] [προσαυξήσεως] ἐκ ποινῶν—προκαταβαλλομένου τοῦ ποσοῦ τοῦ φόρου ἐντὸς τετραμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως (ἄρα καὶ ἀπὸ σήμερον), διὰ τοὺς βεβαιουμένους φόρους ἢ ἀπὸ τῆς εἰς τὸ ταμῆτον χρεώσεως διὰ τοὺς ἐφεξῆς βεβαιουμένους, ἣτις ἀσφαλῶς καὶ τὴν ταμειυτικὴν ἀποψιν ἀναμφισδητήτως θὰ ἐξυπηρετήσῃ ἀμέσως καὶ ἐμπράκτως, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ γενικωτέραν τοιαύτην κρινομένην, προάγει τὴν φορολογικὴν τῶν πολιτῶν συνείδησιν, οὐχὶ χαρίζομένων τῶν φόρων, καὶ εἰς παντελῆ ἀκόμη ἀδυναμίαν καταβολῆς των, ἀλλὰ γινομένων δεκτῶν ἐκπτώσεων ἐν αὐτοῖς, ἐπερχομένης οὕτω διαπαιδαγωγήσεως τῶν φορολογουμένων διὰ τῆς συμβιβαστικῆς λύσεως ταύτης.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ Κ. Κ. ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Καθίσταται γνωστὸν ὑμῖν ὅτι ἅπασα ἡ μετὰ τῆς Διευθύνσεως τοῦ «Παντογνώστου» ἀλληλογραφία δέον ν' ἀπευθύνεται εἰς Νέον Φάληρον (Ἀθηνῶν) ὅπου ταχύτερον καὶ ἀσφαλέστερον λαμβάνονται αἱ ἐπιστολαὶ κλπ. Ὡσαύτως τὰ χρηματικὰ ἐμβόσματα πρὸς τὴν αὐτὴν ὡς ἀνωτέρω διευθύνσιν δέον ν' ἀποστέλλωνται, προτιμῶνται δὲ τὰ ταχυδρομικὰ λόγῳ τῆς ταχυτέρας εἰσπράξεώς των.

(Ἐκ τοῦ «Παντογνώστου»)

ΝΟΜΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Η ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΕΝ ΤΩ ΔΙΚΑΙΩ

ΤΗΣ ΔΟΥ ΜΑΡΙΑΣ ΔΙΟΝ. ΦΛΑΜΠΟΥΡΙΑΡΗ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

Αυτοκτονία είναι ή πράξις, δι' ής ο άνθρωπος τίθησι τέλος εις την ιδίαν αυτού ύπαρξιν.

Έρωτάται έχει ο άνθρωπος τὸ δικαίωμα υπό ολονδήποτε πρόσχημα νά κόψη τὸ νήμα τῆς ζωῆς αὐτοῦ ν' αυτοκτονήσῃ ;

ΜΑΡΙΑ ΔΙΟΝ. ΦΛΑΜΠΟΥΡΙΑΡΗ

Οί ἠθικαί νόμοι ἀπαγορεύουσι τοῦτο, δὲν εἶναι προσήκον νά πράξῃ ταῦτὸ καὶδ Νομοθέτης; Ἴδιὸν ἐν δύσκολον πρόβλημα πρὸς λύσιν.

Ὁ Πυθαγόρας κατέκρινε τὴν αὐτοχειρίαν ὡς πράξιν καταδικαζομένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ Νόμου· τοῦτο ἀναφέρει ὁ Κικέρων εἰς τὸν Κάτωνα: vetat Pythagoras in jussu imperatoris id est Dei de praesidio et statione vitae decedere. Τῆς αὐτῆς γνώ-

μῆς ἦτο καὶ ὁ Σωκράτης καὶ οἱ ἄπ' αὐτοῦ Πλατωνικοὶ φιλόσοφοι. Ὡς ἐν τινι φρουρᾷ ἐσμὲν οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὐ δεῖ δὲ ἑαυτὸν ἐκ ταύτης λύειν καὶ ἀποδιδράσκειν, λέγει ὁ Πλάτων εἰς τὸν Φαίδωνα. Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, ἡ αὐτοχειρία εἶναι ἀνανδρία μᾶλλον ἢ φιλοσοφική τοῦ βίου καταφρόνησις. Τὸ δ' ἀποθνήσκειν φεύγοντα πέναν ἢ ἔρωτα, ἦτι λυπηρὸν οὐκ ἀνδρείου, ἀλλὰ μᾶλλον δειλοῦ· μαλακία γὰρ τὸ φεύγειν τὰ ἐπιπονα· καὶ οὐχ' ἔτι καλόν, ὑπεμένει, ἀλλὰ φεύγων κακόν» λέγει εἰς τὰ Ἠθικά Νικομάχεια (γ. 7) ὁ Ἀριστοτέλης. Μόνον οἱ Στωϊκοὶ τὴν ἐδικαιολόγησαν, ὀνομάσαντες αὐτὴν Εὐλογον ἐξαγωγὴν τοῦ βίου ἢ ἀποκαρτέρησιν, ὡς ἀναφέρει ὁ Διογένης ὁ Λαέρτης (ζ. 130).

Εἰς τὴν παλαιὰν διαθέτην βλέπομεν παραδείγματα ἐκουσίων θανάτων παρὰ τοῖς Ἑβραίοις π. χ. τοῦ Ἀδὴ-μελέχ καὶ τοῦ Σαούλ.

Ὁ Φλάβιος Ἰωσήφ ἀναφέρει εἰς τὸ βιβλίον του «Πόλεμος τῶν Ἰουδαίων κατὰ τῶν Ρωμαίων», ὅτι ὁ Φαζαήλ παραδοθεὶς ἀλυσσόμενος ὑπὸ τῶν Παρθῶν εἰς τὸν Βασιλέα Ἀντίγονον κατέρησε ν' ἀπαλλαγῇ θραύσας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ ἐνὸς λίθου. Ὁ αὐτὸς ἱστορικὸς ἀποκαλύπτει ἡμῖν τὴν Ἰουδαϊκὴν νομοθεσίαν, ἣσον ἀφορᾷ τὴν αυτοκτονίαν, εἰς τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ἀπευθύνει εἰς τοὺς συντρόφους του ἀποφασισμένους μᾶλλον ν' αυτοκτονήσωσιν ἢ νά παραδοθῶσιν εἰς τοὺς Ρωμαίους: Πόθεν προέρχεται ὑμῖν, λέγει, τὸ πάθος τοῦτο, ὅπερ ἄγει ὑμᾶς εἰς αυτοκτονίαν, χωρίζον τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς, διαιροῦν οὕτω ἐκεῖνο, ὅπερ ἡ φύσις ἔχει τοσοῦτον στερῶς ἐνώσει, πράγματι τὰ σῶματα εἶναι θνητά, ἐνῶ αἱ ψυχαὶ ἀθάνατοι καὶ μετέχουσι οὕτως εἰπεῖν τῆς θείας φύσεως. Διὰ τοῦτο ὁ σοφὸς μας

νομοθέτης γνωρίζων τὴν φρίκην ἐνὸς τιοῦτου ἐγκλήματος ἔχει διατάξει, ἵνα τὰ σῶματα τῶν αυτοκτονούντων μένωσιν ἄταφα μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου.

Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη τοῦ Ἰουδαίου Νομοθέτου εὐρίσκειτο σιωπηλῶς καὶ ἐν τῇ πέμπτῃ ἐπιτολῇ τοῦ δεκαλόγου «οὐ φονεύσῃς».

Αἱ αυτοκτονίαι δὲν εἶναι σπάνιαι εἰς τὴν Δυτικὴν αυτοκρατορίαν. Ἱστορικὸν παράδειγμα αὐτοκτονίας ἐν Κίνα εἶναι τὸ τῆς αυτοκτονίας τῶν πεντακοσίων φιλοσόφων τῆς Σχολῆς τοῦ Κονφουκίου, οἵτινες ἐρρίφθησαν εἰς τὴν θάλασσαν μετὰ τὴν ἀπώλεσιν τῶν βιβλίων των καέντων κατὰ διαταγὴν τοῦ αυτοκράτορος.

Ὁ πικτὴρ Huc διάσημος ταξιδιωτῆς τοῦ τελευταίου αἰῶνος εἰς τὸ βιβλίον αὐτοῦ «L'Empire Chinois» γράφει ἀδύνατον νά φαντασθῆ τις τὴν εὐκολίαν, μεθ' ἧς οἱ Λινὰρ αυτοκτονοῦσιν, ἀρκεῖ πολλάκις πρᾶγμα τι μῆσομινὸν μία λέξις, ἵνα οὗτοι ἀπαγχονισθῶσιν ἢ ριφθῶσιν εἰς τὸ φρέαρ. Δὲν αυτοκτονοῦσι μόνον εἰς στιγμὴν μανίας, ἀλλὰ καὶ ἵνα ἱκανοποιήσωσιν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐκδικήσεως. Ἡ ἀνωμαλία αὕτη προέρχεται διότι ἐν Κίνα ἡ νομοθεσία καθιστᾷ ὑπευθύνους, τῆς αυτοκτονίας ἐκεῖνους, οἵτινες εἶναι αἰτία ταύτης. Συνεπῶς θέλων τις νά ἐκδικηθῇ τὸν ἐχθρὸν του αυτοκτονεῖ καὶ οὕτω εἶναι βέβαιος, ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου ὁ ἐχθρὸς ἀμέσως θά πέσῃ εἰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης, ἥτις τοῦλάχιστον θά βασανίσῃ αὐτὸν ἢ θά καταστρέψῃ ὄλοσχερῶς, ἂν δὲν τὸν θανατώσῃ. Ἡ οἰκογένεια τοῦ αυτοκτονήσαντος ἐπιτυγχάνει τακτικῶς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀποζημιώσεις σημαντικὰς, ἐν ᾗ ὁ αυτοκτονήσας τιμᾶται καὶ δοξάζεται. Τὸναντίον φονεύσας τις τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ ἐκτίθησιν εἰς κινδύνους καὶ ἀτιμάζει συγγενεῖς τε καὶ φίλους, στερεῖ δὲ καὶ ἑαυτὸν τῶν ἐπιπιδείων τιμῶν.

Τέλος δύναται τις εἰπεῖν, ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ οὐρανοῦ κράτους φοβοῦνται μᾶλλον τὴν δδύνην ἢ τὸν θάνατον.

Διηγούονται, ὅτι εἰς τὴν Ἰαπωνίαν οἱ προσκυνηταὶ τοῦ Θεοῦ Ἀμίδα ἐνόμιζον, ὅτι ἐξασφάλιζον δι' ἑκυτοὺς τὴν ὑστάτην μακαριότητα ἐν τῇ ἄλλῃ ζωῇ ἂν ἐπνίγοντο πρὸς τιμὴν του.

«Δὲν εἶναι σπάνιον, λέγει ὁ F. Nicolay εἰς τὸ βιβλίον του «Histoire des croyances» εἰς εὐσεβῆς νά ριφθῇ εἰς τὸ ὕδωρ, ἵνα οὕτω παράσχη ἐν δείγμα ἀναμφίβολον τῆς εὐσεβείας του. Προηγούμενως ἵνα δώσῃ αἱ γλῆν εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς σκέψεως αὐτοῦ, προσπαθεῖ νά συναθροίσῃ προσηλύτους τολμηροῦς, ἵνα τὸν συνοδεύσωσιν εἰς τὸν ἄλλον κόσμον..... Τότε τὰ ἐκούσια θύματα διευθύνονται εἰς τινὰ ποταμὸν ἢ εἰς τὴν θάλασσαν, οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι αὐτῶν τοὺς συνοδεύουσιν. Ἀνέρχονται εἰς τινὰ λέμβον ἐπὶ τούτῃ προωρισμένην, ἥτις εἶναι χρυσῆ καὶ κεκοσμημένη διὰ μεταξωτῶν ὕφασμάτων.

Ὁ προσκυνητῆς τοῦ Ἀμίδα δείκνυσι τὴν χαρὰν του χορεύων ὑπὸ τοὺς ἤχους μουσικῆς, εἶτα προσδένων εἰς τὸν λαμβόν, τὴν ὀσφὺν καὶ τὰς κνήμας ὀγκώδεις λίθους

καὶ ρίπτεται εἰς τὰ κύματα ἔχων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω.

Ἔτερος τρόπος θυσίας πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀμίδα ἦτο νά ταρῆ τις ζῶν.

Οἱ Ἰάπωνες λέγει ὁ Journ εἰς τὸ βιβλίον του «Les Annales politique et litteraires» (1909 σελ. 107) ἀψηφούντες τὸν θάνατον ἐφαρμόζουσιν ἀπὸ πολλοῦ νέον εἶδος αυτοκτονίας, τὸ ἀνοιγμα τῆς κοιλίας τὸ λεγόμενον «Karakiri». Μετὰ τὸ «Karakiri» τοῦ Ἰάπωνος συζύγου ἢ Ἰαπωνίς ἥτις εἶναι ἡ ἐνσάρκωσις τῆς πίστεως ἐνδύεται τὸν ἐκ λευκῆς μετάξης χιτῶνα τῆς, θέπει ὑπὸ τὴν χειρίδα αὐτῆς ἐν ἐγχειρίδιον, ἐμφανίζεται πρὸ τοῦ συζύγου καὶ πρὸ αὐτοῦ κάμει τὸ λεγόμενον djigai ἦτοι ἀποκόπτει τὸν λαμβόν αὐτῆς καὶ πίπτει ἄφρωνος.

Εἰς τὰς Ἀσσυρικὰς παραδόσεις εὐρίσκουμεν παραδείγματα ἐκουσίων θανάτων. Ὁ πρῶτος σύζυγος τῆς Σεμιράμιδος φονεύεται, ἵνα προλάβῃ τὰς φοβεράς ἀπειλάς τοῦ ἰσχυροῦ ἀντιζήλου τοῦ Νίνου. Ὁ Σαρδανάπαλος ὢν πολιορκημένος εἰς Ninive συνήθροισεν εἰς τὸ ἀνάκτορόν του σωρὸν ξύλων καὶ ἐκάη μετὰ τῶν θησαυρῶν καὶ τῶν δούλων αὐτοῦ.

Ὅτι ὁ βασιλεὺς τοῦ Πόντου Μιθριδάτης ἐγκατελείφθη ὑπὸ πάντων ἀπεφάσισε νά θέσῃ τέρμα εἰς τὴν ζωὴν του διὰ ἐηλητηρίου, μὴ κατωρθώσας δ' οὐδὲν διὰ τούτου ἐκτυπήθη δι' ἀσταθοῦς χειρὸς διὰ τοῦ ξίφους καὶ τέλος παρεκάλεσεν εἰλικρινῆ τινα ἀξιωματικὸν ν' ἀποπερατώσῃ τὸ λυπηρὸν τοῦτο ἔργον.

Ὁ Πλούταρχος διηγείται, ὅτι πᾶσι σχεδὸν αἱ νεάνιδες τῆς Μιλήτου ἀνευ οὐδεμιᾶς αἰτίας εἶχον ἀποφασίσει ν' αυτοκτονήσωσι καὶ ὅτι πολλοὶ τούτων εἶχον ἀπαγχονισθῇ. Τρομοκρατηθέντες οἱ ἄρχοντες ἐκ τῆς ἐπιδημίας ταύτης, τῆς ὁποίας τὴν πρόσοδον ἦτο ἀδύνατον ν' ἀνακόψῃ ἢ ἐπιστήμη διέταξαν νά σύρῃται γυμνὴ διὰ τοῦ σχοινοῦ, ὅπερ ἤθελε χρησιμεύσῃ εἰς αὐτὴν ὡς βρόχος, πᾶσα νεάνις, ἥτις ἤθελεν ἀποθάνει αυτοκτονήσασα. Τὸ ἀντιδοτόν ὑπῆρξε σωτήριον, ἡ αἰδὼς καὶ ὁ φόβος τῆς μετὰ θάνατον διαπομπεύσεως ἐνέσπειρον εἰς τὰς νεάνιδας ταύτας τὰ εὐγενέστερα τῶν συναισθημάτων.

Εἰς τὴν Ἰαπωνίαν ἡ πόλις Sagoude προέκειτο, ν' ἀλωθῇ ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων μετὰ μακρὰν πολιορκίαν καθ' ἣν οἱ κάτοικοι ἠμύοντο ἡρωϊκῶς. Τότε οἱ ἄρχοντες διέταξαν νά κομισθῇ εἰς τὴν πλατείαν τῆς πόλεως ὅ,τι πολύτιμον ὑπῆρχεν, εἶτα ἀνήψαν μεγάλην πυρὰν εἰς ἣν ἐρρίφθησαν πάντες.

Τὸ γεγονός τοῦτο ἐνθυμίζει τὴν ἡμετέραν τραγικὴν ἱστορίαν τοῦ Ζαλόγγου.

Πλήθη αυτοκτονιῶν ἀριθμεῖ ἡ ἡμετέρα ἱστορία. Ὁ Μενικεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Κρέωντος φονεύεται πρὸ τῶν τειχῶν τῶν Θηβῶν, ἵνα σώσῃ τὴν πόλιν. Ἡ Εὐάδην ρίπτεται εἰς τὴν πυρὰν, ἔνθα ἐκάετο τὸ σῶμα τοῦ συζύγου αὐτῆς. Ὁ Αἴμων αυτοκτονεῖ ἐξ ἀπελπισίας ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς Ἀντιγόνης, ἣν ἠγάπα. Ἡ Ἀλκινόη ἡ σύζυγος τοῦ Ἀμφιλόχου ρίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ Κόδρος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀθηνῶν φονεύεται ἐκουσίως ὑπὸ Δωριέως

στρατιώτου, ἵνα ἐξασφαλίσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ Μαντείου ὑποσχεθεῖσαν εἰς τοὺς Δηηκόους αὐτοῦ νίκην. Ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Λυκοῦργος ἀφίησιν ἑαυτὸν ν' ἀποθάνῃ ἐκ πείνης, ὁ Ἀριστόδημος ὁ βασιλεὺς τῆς Μεσσηνίας φρονεύεται ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ κλπ.

Κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους, ὅτε ἐκαλοντο ἀντὶ νά θάπτωνται τὰ νεκρὰ σῶματα ποινὴ τῆς αὐτοχειρίας ἦτο νά θάπτωνται καὶ οὐχὶ νά κλιωνται, ὡς λέγει ὁ Φιλόστρατος (ἡρωϊκά κεφ. ια' σελ. 721). «Ἐθαψαν δὲ αὐτὸν (τὸν αὐτόχειρα Αἴζοντα) κατατιθέμενοι εἰς τὴν γῆν τὸ σῶμα, ἐξηγουμένου Κάλχαντος, ὡς οὐχ ὅσοι πυρὶ θάπτεσθαι οἱ ἑαυτοὺς ἀποκτείναντες. Κατὰ τὸν Ζηηόδιον (παροιμ. στ' 17) οἱ Θηβαῖοι δὲν ἀπέδιδον εἰς τοὺς αὐτόχειρας τὰς ὀφειλομένας τῆς κηδείας τιμὰς. Εἰς τὰς Ἀθήνας ἔκοπτον τὴν χεῖρα διὰ τῆς ὁποίας εἶχε φονευθῇ ὁ αὐτόχειρ καὶ ἔθαπτον ταύτην μακρὰν τοῦ λοιποῦ σώματος. Τοῦτο ὅμως δὲν ἦτο λέγουσι, τόσον ποινὴ τῆς αὐτοχειρίας, ὅσον ἀνάμνησις καὶ μίμησις παλαιᾶς δεισιδαιμονίας, καθ' ἣν ἐκρίνοντο εἰς δικαστήριον καὶ ἐκολάζοντο οὐ μόνον οἱ φονεῖς ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τοῦ φόνου τ' ἄψυχα ὄργανα, ἡ μάχαιρα δηλαδὴ, τὸ ξύλον ὁ λίθος, εἶτε ριφθεῖς με σκοπὸν νά θλάψῃ εἶτε αὐτομάτως κατὰ τινος «Τὰ μὲν ξύλα καὶ τοὺς λίθους καὶ τὸν σίδηρον», τάφωνα καὶ ἀγνώμονα, ἐὰν τῷ ἐμπεσόντα ἀποκτείνῃ ὑπερορίζομεν, καὶ ἐὰν τις αὐτὸν διαχρήσῃται, τὴν χεῖρα τὴν τοῦτο πράξαν χωρὶς τοῦ σώματος θάπτομεν» λέγει ὁ Αἰσχύνης κατὰ Κτησιφῶντος.

Περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔθους τούτου καὶ περὶ τοῦ Δικαστηρίου ὀνομαζομένου τὸ ἐν Πρυτανείῳ, τὸ ὅποτον ἔκρινε τὰ ψυχα ὄργανα τοῦ φόνου ἀναφέρει ὁ Πausanias (βιβλίον Α' κεφ. κη') ὅτι δὲ τῆς χειρὸς τοῦ νεκροῦ αὐτόχειρος ἡ ἐκκοπὴ δὲν ἐλογίζετο κυρίως ποινὴ τῆς αὐτοχειρίας συμπεραίνεται καὶ ἐκ τούτου λέγει ὁ Ἀδριανῆτιος Κοραῆς εἰς τὰς σημειώσεις του εἰς τὸ περὶ ἀδικημάτων καὶ ποινῶν βιβλίον τοῦ Βεκαρία, ὅτι δὲν ἐκολάζετο τὸ ἄλλο τῆς αὐτοχειρίας εἶδος, ὅπερ ἦτο ν' ἀφίη τὴν ζωὴν ἀπέχων τροφῆς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἦτοι διὰ τοῦ ἐξ ἀσιτίας θανάτου ἀπέθανον πολλοὶ φιλόσοφοι καὶ ὁ τοιοῦτος θάνατος ὀνομάζετο ὡς προειρήκαμεν ὑπὸ τῶν Στωϊκῶν ἐξαγωγὴ τοῦ βίου ἢ ἀποκαρτέρησις.

Ὁ χριστιανισμὸς ἐδίδαξε τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ὑπακοῆς εἰς τὴν θεῖαν θέλησιν, τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὑπομονὴν τοῦ ἄλγους ὡς δοκιμασίας.

Κατὰ τὸ ἀρχαῖον Γαλλικὸν δίκαιον τὰ σῶματα τῶν αυτοκτονούντων οὐ μόνον δὲν ἐπετρέπετο νά θάπτωνται ἐν τῷ κοιμητηρίῳ, ἀλλὰ καὶ ἐτιμωροῦντο αὐστηρότατα διαπερόμενα διὰ πασσάλου καὶ συρόμενα ἐπὶ τῆς καλαμωτῆς. Ἡ περιουσία τῶν αυτοκτονούντων ἐδημεύετο καὶ ἡ μνήμη των ἠτιμάζετο. Αἱ ποιναὶ αὗται αἱ ἐπιβαλόμεναι εἰς τὰ πτώματα ἤσαν ἀνωφελεῖς καὶ ἀδικοὶ ἀνωφελεῖς μὲν ἐπειδὴ οὐδεμίαν ἐντύπωσιν ἐνεποιοῦν εἰς τὸν αὐτόχειρα, ἄτε μὴ αἰσθάνομενον, μετρίαν δὲ εἰς τοὺς ζῶντας, διότι οὐδεὶς ἤθελε ἀποφασίσῃ τὸν καθ' ἑκυτοῦ θάνατον, ἂν δὲν ἤθελεν ὑπαπέσει πρῶτον εἰς τὴν αὐτὴν ἀπελπισίαν καὶ τὴν αὐτὴν θέσιν τοῦ αὐτόχειρος. Ἄλλ' ὅταν φθάσῃ τις εἰς ση-

μειον τοιοῦτον, ὥστε νά μισήσῃ τήν ζωήν διὰ τὰ κακὰ τῆς ζωῆς εἶναι δυνατὸν νά ἐμποδίσῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς αὐτοχειρίας ὁ φόβος τῆς μελλούσης εἰς τὸ ἀνάσθητον σῶμα του ποινῆς; Ἄδικοι δὲ διότι ἐν πλείσταις περιπτώσεσιν ἡ αὐτοχειρία εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς διανοητικῆς ἀλλοιώσεως ἢ συνεπείᾳ παθητικῆς μανίας (delite passionnel) ἀσυμβιβάστου πρὸς κανονικὴν λειτουργίαν τῆς ἠθικῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ λογικοῦ.

Ἡ αὐτοκτονία εἶναι πράξις ἀξιοθρήνητος, ἣν πρέπει νά προλαμβάνωμεν, δὲν εἶναι ἐγκλημα, ὅπερ δέον νά τιμωρῶμεν ἐκτὸς ἐλαχίστων περιπτώσεων.

Βραδύτερον κατὰ τινὰ ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τῶν Rennes τῆς 13 Δεκεμβρίου 1904. Ὁ Δήμαρχος, ὅστις ἀντιτίθεται εἰς τὴν τερήν, ἐν τῇ κοινῇ κοιμητηρίῳ τοῦ σώματος αὐτοκτονήσαντος καὶ δὲν δίδει ἄδειαν ταφῆς εἰ μὴ μόνον διὰ τὸ μέρος τὸ ὀνομαζόμενον παρὰ τῶν κατοίκων γωνία διὰ τοὺς κύνας «Le coin aux chiens» τιμωρεῖται δι' ἀποζημιώσεως ἐναγόμενος ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ νεκροῦ.

Τῆς αὐτοκτονίας μὴ χαρακτηρισζομένης ὡς ἀδικήματα ἐν τῇ ἡμετέρῳ Ποινικῷ Νόμῳ οὐδεὶς λόγος δύναται νά γίνῃ περὶ συμμετοχῆς εἰς αὐτήν, καθ' ὅτι, εἶνα ὑπάρξῃ ἐγκλημα δέον νά ὑπάρξῃ ἐξωτερικὸν γεγονός ἀπὸ τῆς βουλήσεως καὶ τῆς ἐνεργείας τοῦ ὑποκειμένου ἀπορρέον καὶ περιέχον προσβολὴν τοῦ δικαίου ὑπὸ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου προβλεπομένην. Ὁὕτως ὁ συμβουλευὼν τινὰ ν' αὐτοκτονήσῃ, ὁ παραινῶν τινὰ διὰ διαφόρων δώρων, ὑποσχέσεων διὰ καταχρήσεως ἐξουσίας ἢ υποβάλλων αὐτῷ τὴν ἰδέαν τῆς αὐτοκτονίας διὰ μηχανογραφῶν ἢ διὰ διαφόρων ἄλλων μέσων ἢ ὁ προμηθεύων αὐτῷ τὰ μέσα — πρὸς αὐτοκτονίαν οὐδὲως τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Ποιν. Νόμου. Οὐδενὸς ἐξ ἡμῶν θὰ διαφεύγῃ τῆς μνήμης ἢ πρό τινος γενομένη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει αὐτοκτονία κατ' ἐπιταγὴν τῶν συγγενῶν τοῦ αὐτόχειρος, ὡς ἀνέφερον ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἣν ἀφῆκεν ὁ δυστυχῆς αὐτοκτονήσας.

Εὐτυχῶς ἐν τῇ σχεδίῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ποινικοῦ Κώδικος καὶ ἐν ἄρθρῳ 279φ τιμωρεῖται ἢ συμμετοχὴ εἰς αὐτοκτονίαν. Ὁ ἐκ προθέσεως καταπέσις ἕτερον εἰς αὐτοκτονίαν, ἀν αὐτὴ ἐτελέσθη ἢ ἐγένετο ἀπόπειρα αὐτῆς, ὡς παρασχὼν βοήθειαν κατ' αὐτήν τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως, λέγει τὸ ρηθὲν ἄρθρον.

Τὰ Γαλλικὰ Δικαστήρια σχεδὸν πάντοτε ἐτιμῶρουν τὴν συνέργειαν ἐν τῇ αὐτοκτονίᾳ δεχόμενα, ὅτι τὸ πρόσωπον, ὅπερ ἐνθαρρύνει τὴν αὐτοκτονίαν καὶ εὐνοεῖ ταύτην ἐν ταῖς προπαρασκευαῖς αὐτῆς ἔστω κἂν ὁ θάνατος ἐδόθη ὑπὸ τοῦτου τῇ συναινέσει ἢ τῇ διαταγῇ τοῦ θύματος δὲν εἶναι συνεργὸς αὐτοκτονίας, εἶναι φονεὺς καὶ δέον νά καταδιωχθῇ ὡς τοιοῦτος.

Πλὴν τὸ Γαλλικὸν ἀκυρωτικόν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀνήρει τὰς ἀποφάσεις ταύτας.

Βραδύτερον ὁμοῦς πολυάριθμοι καταδίκαι μαρτυροῦσιν ὅποια εἶναι ἡ σταθερὰ κατάστασις τῆς Νομολογίας. Ὁ Capillet καὶ ἡ Julienne Blain ἀναφέρει ὁ Legrand du Saulle εἶχον ἀποφασίσαι ν' ἀποθάνωσιν. Ὁ Capillet

ἐπυροδόγησε διὰ δύο πιστολῶν ὅπερ ἐκράτει ἐν ἑκατέρᾳ τῶν χειρῶν του. Ἡ Julienne Blain ἐφρονέθη ὅσον ἀπορρᾶ τοῦτον, ἐφέσθη αὐτοῦ ὁ θάνατος. Εἶτα κατεδιώχθη ἀλλὰ τὸ Δικαστικὸν Συμβούλιον ἐξέδοτο βούλευμα δι' οὗ ἀπεφάνθη ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν: Ἄν ἤθελον ἐπιτύχει τὸν φόνον αὐτοῦ, ἔλεγε τὸ βούλευμα, δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἐγκλημα ἐκ μέρους του ἢ τύχη, ἣτις ἔσωσε τὴν ζωὴν του, δὲν δύναται νά μεταβάλλῃ τὴν φύσιν τοῦ πράγματος: εἰς φόνος, μία δολοφονία ὑπαγορεύεται πάντοτε εἴτε ὑπὸ τῆς ὀργῆς, εἴτε ὑπὸ τῆς ἐκδικήσεως, εἴτε ὑπὸ τῆς πλεονεξίας: οὐδὲν τῶν αἰσθημάτων τούτων ἐνεφύχου τὸν κατηγορούμενον, μόνῃ ἢ ἀπελπίσεια τὸν ὠδήγησεν. Ἄν ἤθελον ζῆσει ἀμφοτέροι θὰ κατηγορεῖ τις αὐτοὺς ὡς ὑπαίτιους ἀμοιβαίου φόνου ἢ δολοφονίας; Οὐχί, προδήλως. Ἐλαθε χώρην μόνον αὐτοκτονία, ἐγκλημα ἀποδοκιμαζόμενον ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ θεοῦ καὶ ὑπὸ τῆς ἠθικῆς τὸ φρικωδέστερον τῶν ἐγκλημάτων, ἐπειδὴ δὲν εἶναι δυνατὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον νά μεταμεληθῇ διὰ τοῦτο, ἀλλ' ὅπερ δὲν προβλέπεται ὑπὸ τῶν ποινικῶν νόμων.

Τῇ διαταγῇ ὁμοῦς τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἐγένετο κατὰ τοῦ βουλεύματος τούτου αἰτησις ἀναίρεσεως ἐν τῇ συμφέροντι τοῦ Νόμου, τὸ δ' ἀκυρωτικὸν ἠκύρωσε τοῦτο συνωδᾶ λαμπρᾶ προτάσει τοῦ Εἰσαγγελέως Dupin. «Δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου αὐτοκτονία ἐκ συμβάσεως ἔλεγεν ὁ Γενικὸς Εἰσαγγελεὺς, ὑπάρχει ἄνθρωπος, ὅστις ἀπεδέχθη τὴν ἐντολήν νά δώσῃ τὸν θάνατον. Ἐπειδὴ ἂν ἀντὶ νά εἶπῃ τις «φονεύσατε με» εἶπε φονευθῶμεν, τοῦτο δὲν μετέβαλε τὸ ἐγκληματικὸν τοῦ πράγματος: δὲν ὑπάρχει διπλῆ αὐτοκτονία ἢ ἐν ἡ περιπτώσει ἐκάτερος ἐπυροδόγησε καθ' ἑαυτοῦ καὶ ἔδωκεν ἑαυτῷ τὸν θάνατον.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 278ον τοῦ σχεδίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ποινικοῦ Κώδικος τιμωρεῖται ἢ ἐν συναινέσει ἄνθρωποκτονία. Τὸ ἄρθρον ἔχει ὡς ἐξῆς: «Ὅστις ἀπεφάσισε καὶ ἐτετέλεσεν ἄνθρωποκτονίαν ἐπὶ τῇ σπουδαίᾳ καὶ ἐπιμόνῳ ἀπαιτήσει τοῦ παθόντος καὶ ἐξ οἴκτου πρὸς αὐτόν, ἀνάτως πάσχοντα, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἢ διὰ κρατήσεως μέχρι πέντε — (5) ἐτῶν.

Ὁ Touzard καὶ ὁ σύντροφος τοῦ R. . . . εἶχον ἀποφασίσαι νά δώσωσιν ἀλλήλοις τὸν θάνατον. Εἶχον προμηθευθῇ ἐπὶ τῇ σκοπῇ τούτῳ δίκανον πιστόλιον. Ὁ Touzard ἐπυροδόγησε κατὰ τοῦ R. . . . ἢ δὲ σφαῖρα ἐτραυμάτισε τὸν τελευταῖον τοῦτον εἰς τὴν παρεῖαν, διηύθυνεν εἶτα καθ' ἑαυτοῦ τὸ δεύτερον κτύπημα, ὅπερ δὲν ἐτελεσόφρησεν. Ἡ μικρὰ σπουδαίότης τοῦ τραύματος ἐπενεγκόντος ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν διαρκείας ἐλάσσονος τῶν εἰκοσίων ἡμερῶν συνετέλεσεν ὥστε ὁ Touzard νά παραπεμφθῇ ἐνώπιον τοῦ Πλημμελοδικείου, ὑφ' οὗ κατεδικάσθη εἰς ἐξάμηνον φυλάκισιν. Μετὰ τοῦτο ἐθεώρησε καλὸν νά ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἐφέσεώς του. «Τὸ δικαστήριον, θεωροῦν, ὅτι ἐκ τῆς γενομένης διαδικασίας προέκυψεν, ὅτι ὁ Touzard ἐκούσιως ἐπυροδόγησε κατὰ τοῦ R. . . . καὶ ἐτραυμάτισεν αὐτόν διὰ σφαίρας εἰς τὴν κεφαλὴν, ὅτι ἂν ἔλαβε χώρην

τραυματισμὸς μικρᾶς σπουδαιότητος, οὐδὲν ἦν τὸν βέβαιον τυγχάνει, ὅτι εἶχε τὴν πρόθεσιν ν' ἀποκτείνῃ αὐτόν» ἢ ἢ πρόθεσις αὐτῇ προέκυψεν ἐκ συμφωνίας γενομένης προηγουμένως: ὅτι ἡ συναινέσις τοῦ R. . . . δὲν δύναται νά μεταβάλλῃ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς πράξεως, οὐτε ν' ἀποτελέσῃ ἀπλλαγὴν νόμιμον, οὐτε περιπτώσιν ἀποκλείουσαν τὴν ἐνοχὴν ὅτι οἱ νόμοι οἱ προστατεύοντες τὴν ζωὴν τῶν πολιτῶν εἰσι δημοσίας τάξεως καὶ ὅτι δὲν δύναται ν' ἀναιρεθῶσι διὰ συναινέσεως, ἣτις ἀποτελεῖ παραβίασιν πάσης ἠθικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἀρχῆς: θεωροῦν ἐντεῦθεν ὅτι τ' ἀνωτέρω γεγονότα δὲν ἀποτελοῦσιν ἀπλοῦν τραυματισμὸν ἀλλ' ἀπόπειραν ἐκουσίας ἀνθρωποκτονίας, κηρύττει ἑαυτὸ ἀναρμόδιον. Ἡ ὑπόθεσις παρεπέμφθη ἐνώπιον τῶν συνέδρων, ἐνθα ὁ Touzard ἐπέτυχε παρὰ τῶν ἐνόρκων ἐτυμηγορίαν ἀθωωτικὴν στηριχθεῖσαν ἐπὶ γεγονότων πρακτικῶν καὶ οὐχί ἐπὶ τοῦ νόμου.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

Παμφοροία

ΤΑΜΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ

ΑΙ ΓΕΝΟΜΕΝΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Α΄) Ταμιακῶν Γραμματέων β' εἰς α' τάξεως.

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 2 Μαρτίου ἐ. ἐ. τοῦ Συμβουλίου τῆς Οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας ἀπεφασίσθη παμψηφεί ἢ προαγωγὴ τῶν κατωτέρω σημειουμένων ταμιακῶν γραμματέων β' τάξεως εἰς α' τάξεως. Ἐκ τῶν προαχθέντων ἐν συνόλῳ 47 οἱ δύο πρῶτοι προήχθησαν κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν ὡς κεκτημένοι πτυχίου νομικῆς, οἱ δὲ λοιποὶ κατ' ἀρχαιότητα ἐκ τοῦ πίνακος τῶν κεκτημένων τὰ πρὸς προαγωγὴν προσόντα.

Οἱ γενόμενοι ταμ. γραμματεῖς α' τάξεως εἶναι οἱ ἐξῆς:

1) Π. Τσεραβίνης. 2) Δ. Παπασταθόπουλος. 3) Δημ. Κοτζαμάνης. 4) Χαρ. Λακαφώσης. 5) Παν. Τζαννετόπουλος. 6) Γεωρ. Δεσπότης. 7) Μιλτ. Τσαμπλάκος. 8) Ριχαρδ. Ποταμιάνος. 9) Ἐρρίκος Μερκάτης. 10) Γεώργ. Σαγρῆς. 11) Γεώργιος Καραθανάκης. 12) Κωνστ. Τζαννοπούλος. 13) Ε. Τσίτσικας. 14) Π. Μακατσιώρης. 15) Ἰω. Ἀναγνωστόπουλος. 16) Μιχ. Βραχάτης. 17) Ν. Κουμεντάκης. 18) Ν. Βαχιαδάκης. 19) Ν. Βαχιαδάκης. 20) Α. Οἰκονόμου. 21) Γ. Βούτουνας. 22) Α. Ἀναγνωστόπουλος. 23) Π. Πετρούλακος. 24) Μ. Ἀρτέμης. 25) Κ. Ζαφειρόπουλος. 26)

Α. Μάρδαρος. 27) Ε. Μπιλιράκης. 28) Γ. Γιαννακόδημος. 29) Κ. Κατσίμπρας. 30) Γ. Μανιατάκος. 31) Ἡρακλῆς Ἀκριώτης. 32) Ε. Πεπόνης. 33) Ἄν. Τσάλτας. 34) Θωμᾶς Στεργίου. 35) Ἄν. Ρικος. 36) Δ. Ραυτόπουλος. 37) Νικ. Κωστόπουλος. 38) Ε. Μαλακούδης. 39) Σπ. Παπαδόπουλος. 40) Κ. Γιαννόπουλος. 41) Ι. Ἀναστασόπουλος. 42) Θ. Καλαμάτας. 43) Ἄθ. Τσιρορόπουλος. 44) Σπ. Παπασπύρος. 45) Δ. Πετρόπουλος. 46) Ἰ. Γιαννακόπουλος καὶ 47) Δ. Δημητρακόπουλος.

Β΄) Ταμιακῶν γραμματέων α' τάξεως εἰς ταμίας γ' τάξεως.

Ὡσαύτως κατὰ τὸ Συμβούλιον τῆς παρελθούσης Τρίτης 14 τ. μηνὸς προήχθησαν οἱ κάτωθι 33 ταμιακοὶ γραμματεῖς α' τάξεως εἰς ταμίας γ' τάξεως. Ἐκ τούτων οἱ τρεῖς πρῶτοι κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν ὡς κεκτημένοι πτυχίου νομικῆς σχολῆς, ἐπιπροσθέτως δὲ ὁ κ. Ι. Πιντέρης κατὰ τὴν τελευταῖον διαγωνισμὸν πτυχίου ταμίου ἠρίστου ἐλθὼν πρῶτος κατὰ σειράν.

Οἱ προαχθέντες οὕτω εἰς Ταμίας εἶνε οἱ ἐξῆς:

1) Κωνστ. Μαραθῆας. 2) Ἰωάννης Πιντέρης. 3) Δημ. Σουβαλιτῆς (καὶ οἱ τρεῖς κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν, τῶν κατωτέρω κατ' ἀρχαιότητα). 4) Δημ. Παπαδόπουλος. 5) Νικ. Δήμιτσας. 6) Γ. Κιορμουτζόγλου. 7) Μιχ. Γεωργιάδης. 8) Κων. Τριανταφύλλης. 9) Δημ. Σιώρης. 10) Τζάννος Σοφιανός. 11) Βασίλειος Σωκρατείδης. 12) Ἡλίας Τζανῆς. 13) Θεοδ. Τίγκας. 14) Ἀναστ. Τσοῦλακος. 15) Νικ. Χασιάνγκας. 16) Δημ. Χατζηπασιάς. 17) Γεώργιος Σταυρόπουλος. 18) Κοσμᾶς Γκίνης. 19) Κ. Στρατηγάκης. 20) Φ. Πανταζῆς. 21) Κωνστ. Ἀγγελακόπουλος. 22) Μιχ. Σούρας. 23) Στ. Ἀδαμαντίδης. 24) Παν. Παναγόπουλος. 25) Παν. Δρίδας. 26) Ἄλ. Τσιμέκας. 27) Σπ. Μπούσμπουρας. 28) Πέτρος Παπακαλός. 29) Βασίλειος Παπαδόπουλος. 30) Παν. Βενιέρης. 31) Εὐθ. Μιχαλόπουλος. 32) Γεώργιος Τζώρας, καὶ 33) Δημ. Ραυτόπουλος.

Ὡς προαναγγελάμεν αἱ θέσεις ἦσαν 32, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ ἐκενώθη ἑτέρα μία καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ κ. Ραυτοπούλου. Ὡσαύτως θὰ προαχθῶσι προσεχῶς καὶ τινες παραλειφθέντες καὶ οἱ ὅποιοι ἔχουν δίπλωμα νομικῆς.

Αἱ προαγωγαὶ τῶν λοιπῶν θὰ γίνουσι λίαν προσεχῶς, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὴν Τετάρτην καὶ Πέμπτην 28ην καὶ 29ην τρέχοντος.

Αἱ τοποθετήσεις τῶν ἀνωτέρω θὰ συντελεσθοῦν συγχρόνως μετὰ τὰς τοποθετήσεις τῶν προαχθησομένων εἰς ἀνωτέρους βαθμούς.

Ὡσαύτως θὰ συμπληρωθοῦν 3 θέσεις Οἰκ. Ἐπιθεωρητῶν Δημ. Ὑπολόγων ἀντὶ 2, ὡς ἡ πρόσκλησις, διότι ἐν τῷ μεταξύ ἐκενώθη μία θέσις τοῦ κ.Κ. Γεωργαντάκη, ἀπολυθέντος λόγῳ ὀρίου ἡλικίας.

ΤΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Ἡ βραδύτης τῆς ἐπιλύσεως τοῦ ἀστυνομικοῦ ζητήματος δημιουργεῖ σοβαρὸν κίνδυνον εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, πρὸς ἣν περισσότερον πρέπει νά ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ δ. κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅστις

κάλλιον παντός άλλου γνωρίζει ότι σήμερον παρίσταται ανάγκη περισσοτέρας συνοχής των οργάνων της ασφαλείας.

Μέχρις όμως της λύσεως του χρονίου τούτου ζητήματος ο κ. Μαρής πρέπει ν' απαγορεύση εις την Χωροφυλακήν και την Αστυνομίαν Πόλεων νά δημοσιογραφούν άπό των στηλών του καθημερινού τύπου, ότε μόν επιζητούσαι την άπονομήν δαφνών δια την έκτέλεσιν των καθηκόντων των, ότε δε επιρρίπτουσαι ή μία εις την έτέραν την εϋθύνην την μή έκτελέσεως αυτών και προβάλλουσαι την άρμοδιότητά.

Επί τέλους πότε θα ίδωμεν και την λύσιν του ζητήματος τούτου και νά εκλείψη ή άρμοδιότης της άρμοδιότητος, ν' απαλλαγώμεν δ' ούτω των καθημερινών άντεγκλήσεων των δύο σωμάτων ασφαλείας!

ΠΩΣ ΑΓΑΠΟΥΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΑΛΕΣ

Αίαν προσεχώς αρχίζομεν την δημοσίευσιν ένός ώραιου και τρυφερού, μακρού πως, διηγήματος του τακτικού μας συνεργάτου και διακεκριμένου λογοτέχνου κ. Μιχ. Γ. Πετρίδη, με τον άνωτέρω τίτλον.

Είμεθα εύτυχείς διότι θα προσφέρωμεν εις τους άναγνώστας μας την ιστορίαν της περιπαθοϋς άγάπης δύο νεαρών πλασμάτων, ένός Έλληνος και μιᾶς Όθωμανίδος, της οποίας τό τέλος κατανοῖ τραγικόν. Είναι περιτόν νά εξάρωμεν την ψυχολογικήν και περιγραφικήν Ικανότητα του συνεργάτου μας, την ώραϊαν δημοτικήν του γλώσσαν και τό θέλγον, πρωτότυπον και ρυθμικόν ύφος του λόγου του. Άφίνομεν εις τους άναγνώστας μας νά τον έκτιμήσουν άκόμη μίαν φοράν.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ — ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΙΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ

ΤΟΥ Κου Μ. Γ. ΠΕΤΡΙΔΗ

Πηχτό τό βράδν άγκάλιασε την κουρασμένη πόλη.

Τά σκόρπια φώτα σπαταλοϋν την έντασή τους όλη, νά ξεστοιχειώσουν τή νυχτιά κι' όπου σκοτάδι νάπλωθοϋν.

Μά — άλλοι. — του κάκου [προσπαθοϋν...

Τί μοιάζουν με φίλης βροχής σταγόνες μονωμένες, σε κάμπο άκαταμέτρητο και διψαλέο πεσμένες.

ΜΙΧ. Γ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Μιχ. Γ. Πετρίδη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΖΑ

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

ΤΗΣ ΚΑΕ ΑΘΗΝΑΣ Ν. ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Έξω φινιάει βοριάς δυνατός και τὰ βουνά, βαρεία σκεπασμένα άπό σύννεφα σταχτόμαυρα, φαίνονται σά νά χαμήλωσαν κ' ήσθανε πάρα κάτω.

Χιονίζει κει, πάνω.

Καθισμένη δίπλα στη θερμάστρα κι' άφηρημένα βλέποντας τή λαμπερή φωτιά ξεχωρίζω τὰ διάφορα μικρά κιρβουνάκια πουτήν αποτελοϋν και με ήδονή βυθίζω τό βλέμμα μου μέσα σ' αυτό τό φωινό σύνολο.

ΑΘΗΝΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Πέρα πέρα, σε μίαν άπόμερη γωνία, ή γάτα μου κουλουριασμένη πάνω σ'τό χαλί, ροχαλίζει ήσυχα ήσυχα σ'τό χείδεμα κάποιων άναλαμπών που φτάνουν άμφίβολα ως εκεί κι' άπαλά χροματίζουν τ' δόλωκό της γουναρικό. Και τὰ κιρβουνάκια όλο κι' άνάβουν άφίνοντας άπό καιρόσε καιρό ένα ξερό τρίξιμο ή σάζοντας σε μιά δυνατή σπίθα που σκορπίζεται σε μύρια γοργολάλητα πολύφωτα.

Και τὰ θωρώ έτσι ένωμένα τώνα κοντά σ' άλλο και μες σ'τό ματωμένο τους πέλαγο βυθίζεται ή σκέψη μου, βλέποντας τ' άπειρα συναισθήματα που ένωμένα κι' άχώριστα, σαν κάποι' άόρατη άλυσίδα νά τὰ κρατεί σφιχτοδεμένα, καίονται σιγά σιγά τών ονείρων μας τις φλόγες. Κι' όλο ήχνομε, ήχνομε για νά διατηρήσωμε άκέρια τή θερμότη που ζωντανεύει την ψυχή μας, για ν'

άτολαύσωμε με μίαν άγρια χαρά τή λάμψη μεγαλύτερη, δυνατώτερη. Μ' άλλιμοπο πόσες φορές τραβιόμαστε πίσω, τυφλωμένοι, καμένοι!

Καρβουνάκια που μοιάζετε, σ'ον καιγόσατε, θρυλικά παλάτια, που καθ' ένα ήπο κλείνει κι' ένα βασιλόπουλο γεννημένο άπό κάποιες ψεύτρες μοίρες, ώραίο κι' άτυχο βασιλόπουλο! και που άποτεφρώνεστε άπό την όρμη ής άσβεστης σας φλόγας, πηγαίνετε νά ταφήτε σ'όν κοινό τάφο των άδερφιών σας κάτω άπό τον άχαρο σωρό τής στάχτης.

Μας φωτίζετε, μάς θερμάνετε, σ'ά μάτια μας καθρεφτίστηκαν οι ώραιες κι' άγριες άναλαμπές σας, κ' ήπιε βαθειά ή ψυχή μας άπό τό πυρό κρασί που την ποτίσατε. Σβύστε, άφου έτσι είναι γραφικό, πεθάνετε, χαθήτε, κι' άς μένουν πίσω σας κάποια μαύρα σημάδια που άφίνουν οι πυρκαϊές.

Η θερμάστρα άρχίζει νά σβύνη. Η γάτα που ξύπνησε κι' αυτή τραβιέται κι' αυτή άνήσυχα πιο κοντά. Οι τελευταίες άναλαμπές που μοιάζουνε άργό ψυχοράγημα, άμυδρά φωτίζουνε την άκρη άπό τό σκοίτρο μου φόρεμα, όσο που σιγά σιγά κι' αυτό παίρνει άχιά τό πρώτο του μαύρο χρώμα μέσα στη μισοσκοτεινή τώρα άτμόσφαιρα τής έρημης; κάμινρας; κ' είμαι σά φάντασμα άμφίβολο, σά σκιά φευγαλέα που γλυστράει και χάνεται μες σ'ά σκοτάδι.

Κι' όζω ό βοριάς σφουρίζει κι' ό χειμώνας άσπρίζει τὰ βουνά.

Αθηνά Ν. Ταρσούλη

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΑΝΗΣΥΧΙΑ

ΤΗΣ ΚΑΕ ΙΟΥΛΙΑΣ ΠΕΡΣΑΚΗ

Όταν άκ ύστηκε τό κουδοϋνι τής εξώπορτας είταν ή ώρα 11 τό πρωί και μέρα Σάββιτο όπου συνήθιζε ή γεροντοκόρη Μαρία Πασιμά νά κάνη γενική καθαριότητα.

ΙΟΥΛΙΑ ΠΕΡΣΑΚΗ

Τό κουδοϋνι την έκανε νά σταματήσει με τό ξεσκονόπανο σ'τό χέρι, και μιά μικρή ύπηρετρια που εργαζόταν υπό την επίβλεψη της, την κοίταξε περιμένοντας οδηγία της.

— Ποιός νάναι; είπε ή Δ)ίς Μαρία άφίνοντας δυσαρεστημένη την εργασία της. Ίσως ζητιάνος...

Άλλά πάλι ξαναχτυποϋσαν. Τώρα είπιμονα.

— Βγές σ'τό μπαλκόνι, διέτοξε την ύπηρετρία της και δές. Άν είναι κάμμια έπίσκεψη πές πώς βγήκα.

Η ύπηρετρια προχώρησε προς την μπαλκονόπορτα διορθώνοντας λίγο τὰ μαλλιά

της για νά φαίνεται περιποιημένη κι' όταν μπήκε άνάγειλε με θαυμασμό.

— Μία δεσποινίς με φόρεμα ρόζ, καπέλλο πράσινο, όμπρέλλα κόκκινη, και μιά μικρή βαλίτσα σ'τό χέρι είπα πώς βγήκατε αλλά μου άπάντησε νά τής άνοιξω νά μπεί και θά σ'ας περιμένει.

— Ποιά νάναι; .. Άδύνατον! .. Όχι στάσου! .. Καλά τρέξε ν' άνοιξεις. Έγώ θά πάω σ'τήν κάμαρά μου νά σιγυριστώ. Πάρε τή λεκάνη, μάζεψε τό ξεσκονόπανο, μιά γοήγορα σε παρακαλώ.

Η ύπηρετρια σαστισμένη σηκώνοντας τή λεκάνη έχυσε τό μισό νερό, σκόνταψε σε δύο καρέκλες και τις έρριξε, και σε μισό λεπτό κατάφερε νά γίνει μεγάλη άκαταστασία.

Η δ)ίς Μαρία έτρεξε σ'τό δωμάτιό της σαν κυνηγημένη, άνοιξε μιά χαραματιά την πόρτα της και περίμενε νά ιδεί ποιά είταν ή όχληρή έπισκέπτρια, αλλά καθώς την περνούσε ή ύπηρετρια άπό τό άνιτρέ, πετάχτηκε άμέσως συγκινημένη.

— Δέ σ' έγνωρίσα, πώς μεγάλωσες κοτζάμ κορίτσι! ψίλωσες, όμόρφηνες, άγνώριστη!

— Άχ θεϊτσα μου!

Σ'τό μεταξύ έτρεξε ή ύπηρετρια και βρήκε τή μεγάλη της κυρία σ'τήν κουζίνα, μητέρα τής Δ)ίς Μαρίας, και τής έκανε πιστή περιγραφή για τό κορίτσι που έφτασε. Η γριά κατάλαβε και παρουσιάστηκε τρεμάμενη άπ' τή συγκίνηση.

— Πώς είταν αυτό; ρώτησε ή γριά μετά τὰ φιλιὰ την έγγονή της, κι' όταν είάθησιν. Πώς περνάτε;

— Καλά...

Η γριά εκούνησε με δυσπιστία τό κεφάλι και ξανίπε.

— Δέ σ' έπεριμέναμε. Καλώς ώρισες. Πώς τὰ πάει ή μαμά με τον προκομένο.

— Μητέρα άστα σε παρακαλώ φώναξε επιτακτικά ή Δ)ίς Μαρία.

— Δέν έτρεπε νά ξιναπαντρευτεί, έτέμενε ή γριά, είχε κόρη που κοντεύει τής παντοειάς. Τί τον ήθελε; Τήν έβαλε και πούλησε τό σπίτι ένώ έπρεπε νά τό κρατήσει προίκα του παιδιοϋ της. Τήν πήγε σ'τή Θήβα, σ'τήν έξορία! Τί ήθελε νά μπλέξει με άνθρωπο που δέν είταν τής ήλικίας της; Έπτά χρόνια ό άντρας πιο μικρός που άκούστηκε! Και μήπως άξιζε; Είχε μιά τέχνη, μιά δουλιά σ'τό χέρι του; Σ' ότι καταπίστηκε, δυό χρόνια τώρα, προκοπή δέν έκανε.

Τή Φροσούλα την είχε στείλει ή μητέρα της νά πληροφορησει γιατὰ και θεϊα, πώς έφυγε ό άντρα της για την Άμερική κ' έκανε τό ταξείδι του με τὰ τελευταία χορήματα που τής είχαν μείνει άπό τό σπίτι που πούλησε. Δέν είχε πεντάρα, παρακαλοϋσε λοιπόν νά μεσολαβήσουν σ'όν άδελφό τη; που είταν άρκετά εύκατάστατος, χήρος χωρίς παιδιά και άρρωστος τελευταία, νά την πάρει και νά την προστατέψει.

Η Φροσούλα δέν κατώρθωνε νά τ' άρχισει, έπαθε άπ' τή συγκίνηση μιά άκαταστασία σ' τις σκέψεις, μιά κούραση διανοητική, που ακούγοντας την τρεμουλιαστή φωνή τής γιαγιάς, και τὰ έπιφωνήματα τής θεϊας τής φαίνόταν σά νά τής μιλοϋσαν οι δυό τους και μαζί, μέσα άπό ένα μακρό χωρί.

— Βρήκε με την περυσία του όρφανού νά κάνει έμ-

πόρια και ταξείδια! Πού πούλησε ή μαμά σου τὸ σπίτι στην καλύτερη θέση, στοῦ Καλαμιώτη, φαίνεται καρφί δὲν τῆς καίγεται, μὰ ἐμένα δὲ μοῦ βγαίνει ἀπὸ τὸ νοῦ. Τὴν ἡμέρα κάπως τὴν περνᾶω μὲ τὴν ἔννοια τοῦ σπιτιοῦ τῆ νύχτα ὁμως, μοῦ φεύγει ὁ ὕπνος...

—Μητέρα δὲν εἶναι στιγμή γι' αὐτά. Ἄφησέ τα εἴτανε τῆς μοίρας τῆς...

—Εἶναι καλὰ τοῦλάχιστο; ρώτησε πάλι ἡ γριά τῆ Φροσοῦλα.

Ἄλλ' αὐτὴ τὴν ὥρα ἡ ἐγγονή τῆς βρισκόταν ἔξω ἀπ' τὴν πραγματικότητα. Ἐπηρεασμένη ἀπὸ ἀναμνήσεις στὸ σπίτι τῆς γιαιγιά τῆς πού μεγάλωσε, φαινόταν σὰ νὰ παρατηροῦσε τὰ πολλὰ καὶ παλιὰ ἐπιπλα τοῦ δωματίου.

—Σὲ ρωτᾶω γιὰ τὴ μαμά τόση ὥρα καλὰ εἶναι ;
—Καλὰ...

—Φαίνεται σὰ στενοχωρημένη... Πῶς ἦρθες; τόνισε ἡ γριά μ' ἀνυσυχία. Τὸ ξέραμε πῶς; θάρθεις, τὸ γράφατε, ἀλλὰ γι' ἀργότερα...

—Ἡ μαμά στενοχωρεῖται πολὺ εἶπε ἡ Φροσοῦλα βάζοντας κλάματα μὲ νευρικούς λυγμούς.

Ἀπὸ αὐτὴ τὴ στιγμή κρατοῦσαν καὶ αἱ τρεῖς τὸ μαντῆλι τους μπροστὰ στὰ μάτια τους.

Ἡ μαμά στενοχωρεῖται τόσο, πὺν δὲν μπορῶ νὰ σᾶς περιγράψω! Τόση εἶναι ἡ στενοχωρία τῆς, τόση, πού... Πῶς νὰ σᾶς πῶ... Πίνει.

—Πωπῶ, φώναξε ἡ γριά κι' ἔβαλε νύχια ντριπῆς βαθιὰ στὰ μάγουλα τῆς.

—Μὰ ἐκεῖνη δὲν ἔβαζε τίποτα στὸ στόμα τῆς εἶπε ἡ θεῖα κ' ἐσηκώθηκε ἀπ' τὴν καρέκλα τῆς, ἀλλὰ ξανακάθισε στὴν ἄκρη τοῦ κρεβατιοῦ κοιτάζοντας σὰ μυωπικὴ ἀπὸ κοντὰ καὶ μ' ἀγωνία τὴν ἀνηψιά τῆς.

Ἡ Φροσοῦλα ξανάρχισε τοὺς λυγμούς κ' ἔλεγε μὲ ὑπερδιέγερση.

—Πίνει ἀπὸ τὸ πρωῒ. Μόλις σηκωθεῖ μερικὲς μαστίγες μὲ τὸν καφέ τῆς, τὸ μεσημέρι πίνει κρασί μὲ λίγα ὄρεχτικά, γιαιτὶ φαί σχεδὸν δὲν τρώει, τὸ βράδυ ξαναπίνει.

—Πωπῶ! φώναξε συχνὰ ἡ γιαιγιά.

Ἡ Δεσποινὶς Μαρίκα ἔτρεξε στὸ κομμὸ πῆρε βεντάλια κ' ἀερίζοταν γλήγορα ἐνῶ τὸ προσωπὸ τῆς μὲ νευρικούς σπασμούς; παρακολουθοῦσε.

Ἡ Φροσοῦλα λίγο πὺν ἤσυχη ξανάπε.

—Καὶ δὲν εἶναι μόνον αὐτὸ ἀλλὰ, ἔχει καὶ ἄλλο ἐλάττωμα.

Γιαιγιά καὶ θεῖα τὴν κοιτάξαν βιαστικά κ' ἐρωτηματικά.

—Τί ἄλλο; ἐπρόφερε ἡ θεῖα τῆς δειλά.
Ἡ Φροσοῦλα ἀναστέναξε.
—Ἐπτά γάτες.

—Γάτες; ρώτησαν κ' οἱ δυὸ παραξενεμένες σὰ νὰ μὴν ἄκουσαν καλὰ.

—Ναὶ γάτες. Τρώει μαζί τους, κοιμάται μαζί τους.

Τὶς ἔξι τὶς φωνάζει «παπαδάκι» γιαιτὶ εἶναι ὀλόμαυρες καὶ τὴν ἄλλη πὺν εἶναι ἄσπρη μὲ κεφάλι ὀλόμαυρο τῆ φωνάζει «καλογεράκι».

Ἡ Δεσποινὶς Πασιμὰ ἔβαλε ὑστερικά γέλοια καὶ σὲ ψιλὸ τόνο πὺν ἀντήχησαν σὰν ψεύτικα.

—Τρελλάθηκε συμπέρανε φαρμακωμένη ἡ γριά. Τὶ τῆς ἔκανε ὁ ἀλιτήριος, πῶς τὴν κατάντησε! Τὴν ξελόγισσε

περασμένη γυναίκα, μὲ παιδί, γιὰ κείνο τὸ ἔρημο τὸ σπίτι!

—Τῆς πῆρε καὶ τὰ τελευταῖα λεπτὰ κ' ἔφυγε γιὰ τὴν Ἀμερική γι' αὐτὸ ἦρθα νὰ σᾶς τὸ πῶ γιὰ νὰ μᾶς πάρετε, ἐσεῖς ἡ ὁ θεῖος...

Ἡ γριά κούναγε διαρκῶς συλλογισμένη κ' ἐξαντλημένη τὸ κεφάλι τῆς. «Μαρίκα» εἶπε σιὸ τέλος «συγγίσηκα, λέω γὰ πάω στὴν κάμαρά μου νὰ ἡσυχάσω Ὅσα παθαίνομαι τὰ εἶχε προμαντέψει ὁ νοῦς μου.»

Τὸ μεσημέρι κάθησε μόνο ἡ ἀνηψιά κ' ἡ θεῖα στὸ τραπέζι. Μετὰ τὸ φαί συζητοῦσαν οἱ δυὸ μὲ ἔξαψη ὡς τὶς πέντε τ' ἀπόγευμα, ὥρα πὺν ἔφυγαν γιὰ νὰ πᾶνε νὰ παρακαλέσουν τὸ γιὸ τῆς γιαιγιάς νὰ δεχτεῖ τὴν ἀδελφὴν του καὶ τὴν ἀνηψιά του σπίτι του.

Μόλις ξεκίνησαν ἡ γριά σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κριββάτι ντύθηκε πῆρε τὴν ὀμπρέλλα πὺν τῆς χρησίμευε γιὰ μπισσοῦνη βγήκε καὶ πῆγε κοντὸ σιτὴν Ἀκρόπολη, σιτὸν Ἅγιο Δημήτρη. Περιπάτησε ἀκόμη πὺν μακριὰ ὡς πὺν βῆκε ἕνα μέρος κατηφορικὸ κ' ἐρημικὸ. Σταμάτησε, κάθησε, ἀκούμπησε τὴν πλάτη τῆς σὲ μιὸ μεγάλη πέτρα γιὰ νὰ σκεφθεῖ μὲ ἡσυχία ἀλλ' ἀμέσως τὰ δάκρυα τῆς ἦρθαν πολλὰ, μίξιμένα, μαζί μὲ λόγια ταιριαστὰ σὰν κάποιος ἄνθρωπος θλιμμένος νὰ εἶταν μέσα τῆς καὶ τὰ ὑπαιγόρευε.

«Μαῦρε ἀητὲ πὺν πέρασες ἀπὸ τὸ λιακωτὸ τῆς ἐσχόρπισες τὸ σπίτι τῆς καὶ τὸ συλλεϊκό τῆς.»

Κι' ὅταν στέρεψαν τὰ δάκρυα συλλογίστηκε λυπημένα τὸ βίο τὸ δικὸ τῆς, σὰν ψεύτικο, τὰ ὄνειρά τῆς πὺν τῆς βγήκανε ἀνάποδα μὲ τὸν ἄεργο ἄνδρα πὺν παντρεύτηκε πὺν διάβαζε ἐφημερίδες στὰ καφενεῖα καὶ τὸν ἐνδιέφερε μόνον ἡ πολιτικὴ πουλῶντας ἔτσι τὰ χτήματά τῆς.

Ἐφτασαν οἱ ἀναμνήσεις τῆς σιτὸν πρῶτο γάμο τῆς κόρης τῆς πὺν γέννηκε στὸ χιτῆμα τοῦ γαμπροῦ, σιτὴν Κολοκυνθοῦ. Κράτησε πέντε μέρες στὸ ὑπαιθρο τὸ γλέντι μὲ συμμετοχὴ τῆς φύσης, ἀρχὲς Ἰουνίου, μὲ φαγοπότια καὶ ἄπειρες εὐχές.

Ἐξῆσε αὐτὲς τὶς πέντε μέρες σὰν ἀφετηρία μιᾶς νέας ζωῆς εὐτυχισμένης πὺν θὰ περνοῦσε ἡ κόρη τῆς καὶ θὰ φωτιζόταν κ' αὐτὴ. Καὶ οἱ ἀναμνήσεις τῆς ἔφερναν τώρα νοσταλγία γιὰ ὅ,τι περασμένο καὶ τὴν ἔκαναν νὰ τραγουδήσει μὲ φωνὴ τοῦ κεφαλιοῦ σχεδὸν νεανικὴ σὲ ψιλὸ τόνο θλιβερὸ τὰ ἴδια τραγούδια τοῦ γάμου πὺν τῆ συγκίνησαν τότε ἀλλὰ τὰ εἶπε σὰ μοιρολόγι καὶ μ' ἕναν τρόπο σὰν ἐπιτίμηση γιὰ ὅ,τι τὴν ξεγέλασε καὶ πίστεψε τότε.

Ὅταν σηκώθηκε νὰ φύγει εἶταν ἀργὰ κ' ἕνα φεγγάρι ὀλοστρόγγυλο ὑψώθηκε σὰ διαταγμένο νὰ τῆς φωτίσει τὸ δρόμο.

Γύρισε σιτὴν κουτσαίνοντας καὶ σκονισμένη.

—Ποῦ εἶσουνα μητέρα; ρώτησε ἡ κόρη τῆς ἀνήσυχη.

—Ὅπου ἦθελα, ἀπάντησε σχεδὸν μὲ θυμὸ.

—Μὰ ξέρεις τὶ χάλια ἔχεις; σὰ λείψανο. Θὰ στείλω νὰ φωνάξω τὸ γιατρό.

—Ὁ γιατρός πὺν μοῦ χρειάζεται δὲ θ' ἀργήσει νάρθει.

Ἀπὸ ὥρα ἡ Φροσοῦλα βλέποντας τὴ γιαιγιά τῆς εἶχε ἀγωνία. Κλείστηκε νωρὶς σιτὴν τραπεζαρία πὺν θὰ χρησίμευε καὶ δωμάτιο τῆς κ' ἔγραψε σιτὴ μητέρα τῆς.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
'ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ,'

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΟΙ

Ἐσωτερικοῦ Δραχ. 100
Ἐξωτερικοῦ ἐν γένει 200
Αἱ συνδρομαὶ πάντοτε προσληγεται.

Πᾶσοι οἱ ἐπιστολεῖκοὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀπευθύνονται πρὸς τὴν διεύθυνσιν

«Ἀγαπημένη μου Μητροῦλα»

Ὅσα μοῦ θύμιζες νὰ πῶ τὰ ξέχασα, δὲν ἔξερα πῶς ν' ἀρχίσω, εἶμουν ἀπὸ τὸ σιδηρόδρομο κουρασμένη κ' ὅταν εἶδα τόσο γερασμένη τὴ γιαιγιά καὶ τὴ θεῖα τόσο ἀδύνατη κ' ἀλλαγμένη μὲ τὰ μαλλιά τῆς πὺν ἔβαψε χτυπητὰ ξανθὰ, μοῦ φάνηκεν σὰν ἔξενες καὶ τὶς ντριπόμενα. Συγκινήθηκα κιόλας, καὶ γιὰ νὰ ἔχω θάρρος ἀρχισα ἀπὸ αὐτὲς τὶς κουταμάρες καὶ τὶς ὑπερβολὲς πὺν κάνω τὸ πικραμένο σου χεῖλακι νὰ γελάει. Δηλαδή εἶπα πῶς ἀπ' τὴ μεγάλη σου στενοχωρία ἀρχισες νὰ πίνης πῶς ἔχεις γιὰ νὰ περνᾶς τὴν ὥρα σου κάμποσες γάτες καὶ τὰ λοιπά, καὶ τὰ λοιπά. Αὐτὰ διηγῆθηκα τὸ πρωῒ πὺν εἶμωνα συγκινήμενη καὶ μόλις ἔφτασα. Τὸ ἀπόγευμα εἶχα συνέλθει κ' εἶμωνα λογικὴ. Πήγαμε μὲ τὴ θεῖα στὸ θεῖο καὶ τοῦ κάναμε γνωστὰ ὅσα συμβαίνουν μὲ τὸν ἄντρα σου ἀλλ' αὐτὸς εἶναι ἴτησχολημένος μὲ τὴν ὑγεία του, (οἱ γιατροὶ τώρα βεβαιώθηκαν πῶς πάσχει ἀπὸ καρκίνου καὶ ἀτυχῶς τὸ ἔχει) δέχτηκε λοιπὸν νὰ μᾶς πάρει σπίτι του χωρὶς καμμιά ἀντίρρηση.

Συγχώρεσέ μου τὰ ψέμματα. Ἡ γιαιγιά θὰ συγγιστεῖ πολὺ καὶ θὰ μὲ μαλλώσει ὅταν μάθει πῶς δὲν εἶπα ἀλήθεια, ἀλλὰ ἡ θεῖα θὰ ἐνθουσιαστεῖ καὶ θὰ γελάσει μὲ μορφεῖ λοιπὸν νὰ σὲ πείσει νὰ γίνω ἡθοποιὸς πὺν τὸ ἐπιθυμῶ τόσο.

Σὲ φιλῶ πολὺ, πολὺ, πολὺ.
Φροσοῦλα»

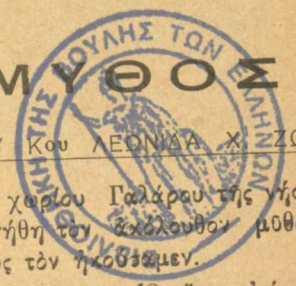
Ὅταν ἔκλεισε τὸ γράμμα, ἕνα μέρος ἀπ' τὴ στενοχώρια τῆς ἔφυγε. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ κατὰ τὶς ἔντεκα βγήκε μὲ τὴ Δα Μαρίκα νὰ ρίξουν τὰ γράμματά τους. Ἡ κίνηση, ὁ συνωστισμὸς σιτὴν ὁδὸν Σταδίου, Αἰόλου καὶ Ὀμόνοια, τῆς προξένησαν εὐχάριστες ἐντυπώσεις. Ἡ ἰδέα λοιπὸν πῶς θὰ ἐγκατασταθεῖ σιτὴν Ἀθήνα ἔμοιαζε μὲ εὐτυχία. Κι' ἀπ' τὴ στιγμή πὺν ἔρριξε τὸ γράμμα, περπατοῦσε στὸ μπράτσο τῆς θεῖας τῆς μὲ τὸ νοῦ γεμάτο ὄνειρα, καὶ τὴν καρδιά ἀπὸ ἀόριστες ἐλπίδες...

Νουτὸς Περσάκης

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΕΝΑΣ ΜΥΘΟΣ

ΤΟΥ Κου ΛΕΩΝΙΔΑ Χ. ΖΩΝΗ

Γηραιὰ δέσποινα ἐκ τοῦ χωρίου Γαλάρου τῆς ἴσου μας, μεταξὺ ἄλλων, μᾶς διηγῆθη τοῦ «σκλάβου» μῦθου, τὸν ὅπουτον μεταδίδομεν, ὅπως τὸν ἠκούσαμεν.

Δύο βασιληγάδες ἔκάνανε πόλεμο. Ὁ ἕνας ἐνίκησε τὸν ἄλλον καὶ τὸν ἐπῆρε αἰχμάλωτο, τὸν ἔφερε εἰς τὸ βασιλεῖό του, τοῦ ἐπροσδιώρισε γιὰ κατοικία τοῦ ἕνα σπιτάκι μέσα εἰς τὸ βασιλικὸ τοῦ περιβόλι καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν ἀδεια νὰ διασκεδάσῃ μέσα στὸ περιβόλι ἐκεῖνο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Χ. ΖΩΝΗ

Ἡ βασιληγὰ πὺν ἐνίκησε ἦταν παντρεμένη, μὰ δὲν ἔκανε παιδιὰ καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ ἡ βασίλισσα ἐκαστρώθηκε καὶ ἐγέννησε παιδί σερνικὸ γιὰ μεγάλη χαρὰ τοῦ βασιλεῖα καὶ τοῦ βασιλείου πῶς γεννήθηκε κληρονόμος.

Τὸν ἄλλο χρόνον ἡ βασίλισσα ἐγέννησε καὶ ἄλλο σερνικὸ παιδί καὶ τὸν τρίτον χρόνον καὶ ἄλλο, σερνικὸ καὶ αὐτό. Ὅταν τὰ τρία παιδιὰ μεγαλώσανε, ὁ βασιληγὰς ἔκραξε τὸ μεγαλύτερον παιδί καὶ τοῦ εἶπε νὰ πάη στὸ περιβόλι, νὰ μιλήσῃ μὲ τὸ σκλάβο βασιλεῖα καὶ νὰ τοῦ πῆ ἔπειτα τί τοῦ εἶπε ἐκεῖνος.

Πράγματι, τὸ παιδί ἐπῆγε στὸ περιβόλι, εὐρήκε τὸ βασιλεῖα, τὸν ἐχαιρέτησε καὶ τὸ βασιλόπουλο τὸν ἐρώτησε πῶς περνᾶει. — «Σὰν σκλάβος» τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ βασιληγὰς.

Τότε τὸ βασιλόπουλο τοῦ εἶπε: «Ἄν ἦμιον βασιληγὰς θὰ ἀναβα εἶνα φοῦρνο νὰ σὲ βάλω μέσα νὰ ψιθῆς» — Καὶ ὁ σκλάβος βασιληγὰς τοῦ ἀποκρίθηκε: — «Τὸ φυσικὸ σου βασιλόπουλό μου» καὶ ἐσώπασε.

Ἐπειτα τὸ βασιλόπουλο ἐγύρισε σιτὸν πατέρα του, τοῦ διηγῆθηκε τὴ συνομιλία καὶ τοῦ εἶπε τὴν ἀπάντησι πὺν τοῦ ἔδωκε ὁ σκλάβος.

Ἐπειτα ἀπὸ καιρὸ, ὁ βασιληγὰς ἔστειλε τὸ δευτέρου τοῦ παιδὶ νὰ μιλήσῃ μὲ τὸ σκλαβωμένο βασιλεῖα. Ἀφοῦ τὸ βασιλόπουλο τὸν ἐχαιρέτησε μὲ ἄσκημο τρόπο, τὸν ἐρώτησε πῶς περνᾶ καὶ ὁ βασιληγὰς τοῦ ἀποκρίθηκε — «Σὰν σκλάβος». Τὸ βασιλόπουλο τοῦ εἶπε: — «Ἄν ἦμιον βασιληγὰς ἦθελε σὲ σφάζω καὶ ἔπειτα νὰ σὲ σουγκλίσω καὶ νὰ σὲ ψήσω». Καὶ ὁ βασιληγὰς τοῦ ἀποκρίθηκε — «Τὸ φυσικὸ σου, βασιλόπουλό μου» καὶ ἐσώπασε.

Τὸ βασιλόπουλο ἔπειτα γύρισε σιτὸν πατέρα του, τοῦ διηγῆθηκε τὰ πάντα καὶ τοῦ εἶπε καὶ τὴν ἀπόκρισι τοῦ βασιλεῖα.

Ἐπειτα ἀπὸ καιρὸ πάλι, ἔστειλε ὁ βασιληγὰς καὶ τὸ

μικρότερό του παιδί να μιλήσῃ με τὸ σκλάβο καὶ νὰ τοῦ πῆ τί θὰ τοῦ ἔλεγε.

Τὸ μικρότερο παιδί ἐπῆγε, ἔχαιρέτησε τὸ βασιλέα καὶ τὸν ἐρώτησε πῶς περῶν. Ὁ βασιλεὺς τοῦ εἶπε πῶς περῶν ὅταν ἀκλάβος. Τότε, τὸ βασιλόπουλο τοῦ εἶπε:— « Ἄν ἦμιον βασιλεὺς, θὰ ἐντρεπόμουνα νὰ ἔχω σκλάβο ἕνα βασιλέα καὶ με αὐτὸ τὸν τρόπο νὰ καταφρονῶ τὸ βασιλικὸ αἷμα καὶ ἤθελε ἀμέσως νὰ σὲ ἐλευθερώσω καὶ νὰ σὲ στείλω στὸ βασιλεῖό σου νὰ ξαναῦργῃς τὰ καλά καὶ τὴν εὐτυχία σου». Ὁ σκλάβος τοῦ ἀποκρίθηκε: « Τὸ φυσικὸ σου, βασιλόπουλό μου». Καὶ τὸ παιδί ἐγύρισε στὸ πατέρα του, τοῦ διηγῆθηκε τὴ συνομιλία καὶ τὴν ἀποκρίσι τοῦ σκλάβου βασιλεῖ.

Ὁ βασιλεὺς εὐρέθηκε σκοτισμένος με αὐτὰς τὰς ἀποκρίσεις τοῦ σκλάβου καὶ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ πῶς καὶ στὰ τρία παιδιὰ εἶχε δώσει τὴν ἴδια ἀπόκρισι καὶ ἀποφάσισε νὰ τὸν ἰδῆ προσωπικῶς καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ ἐξηγήσει γιατί καὶ στὰ τρία παιδιὰ τοὺς εἶπε τὸ φυσικὸ τους.

Ὅταν λοιπὸν τὸν ἔκραξε καὶ τὸν ἐρώτησε, τότε ὁ σκλαβωμένος βασιλεὺς τοῦ ἀποκρίθηκε:— « Βασιλέα μου ἀποκρίθηκα ὅμοια καὶ στὰ τρία παιδιὰ σου, ἐπειδὴ τὸ καθένα μοῦ ἐμίλησε με τὸ φυσικὸ του, ἐπειδὴ τὸ πρῶτο σου παιδί ἢ βασιλίσσα τὸ ἐγέννησε με ἕνα φούρναρη καὶ γι' αὐτὸ μοῦ εἶπε, πῶς θὰ μ' ἔψενε στὸ φούρνο, τὸ δεύτερο τὸ ἔκανε με ἕνα μακελάρη καὶ γι' αὐτὸ μοῦ εἶπε πῶς θὰ μ' ἔσφαζε, θὰ μὲ σούγκλιζε καὶ θὰ μ' ἔψενε. Τὸ τρίτο ὅμως ποῦ εἶναι ἀληθινὰ δικό σου παιδί μοῦ ἐμίλησε βασιλικά καὶ ἔδειξε γενναία βασιλικά αἰσθήματα. Γι' αὐτὸ τοὺς εἶπε, πῶς καθένα ἐμίλησε με τὸ φυσικὸ του.

Καὶ τὸ ἐπιμύθιον καθεὶς εὐκόλως τὸ ἐννοεῖ.

Ζάκυνθος

Συνεχὴς

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Η ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΚΟΥ Γ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Ὅταν ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶναι ἤρεμος, φυσικὸν εἶναι νὰ τοῦ γεννηθοῦν σκέψεις ἀπαισιόδοξοι. Ἡ δυστυχία εἶναι ὁ μεγάλτερος διδάκκαλος τῆς ἀπαισιοδοξίας. Τοῦτο εἶναι φανερόν. Ὁ Ἕλληνας μὴ ἀπολαμβάνων

τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας, στερούμενος αὐτῆς τῆς αἰσθητικῆς εὐφροσύνης, κατείχεται ἀπὸ

Γ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ἐξιάτικων ἀγρῶν, ἦτο δι' αὐτοὺς ἀγνωστα ἀφ' ἧ σκληρὰ πραγματικότητος δὲν ἄφηνε τὴν ψυχὴν των νὰ αἰσθανθῆ τὴν ἐρασιμότητα τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου. Τίποτε δι' αὐτοὺς δὲν ἦτο ἀληθές· παρὰ ὁ πόνος, τίποτε δὲν ἦτο εὐτυχές καὶ τὸ πᾶν κατέλιγεν εἰς τὴν δυστυχίαν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους τὰ τραγούδια τοὺς δούλους περιστρέφονταν καὶ εἰς τὸν ἔρωτα ἀκόμη δὲν ἔχουν τίποτε ἀπὸ τὴν γοητείαν τοῦ εἰδυλλίου, ἀλλὰ εἶναι τελείως ἐλεγειακά.

Κυπαρισσοστεφῆ ὠνέμασεν ὁ Ζημπέλιος τὴν μοῦσαν τῆς Χριστιανικῆς ποιήσεως, ἔχων ὕπ' ὄψιν του τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν καὶ τὰ μοιρολόγια τῶν γυναικῶν τῆς Μάνης, ἀληθῶς δὲ καὶ Μοῦσα τοῦ ἀγνώστου Κυπρίου συνθέτου τοῦ κατωτέρου τραγουδιοῦ, δὲν ἦτο ὡς αἱ ἀρχαῖαι τοῦ Ἑλικῶνος μετὰ τὴν θριαμβικὴν δάφνην καὶ τὸ ἀστράπττον πρόσωπον, ἀλλ' ὡχρὰ θρηνηδὸς μετὰ τὸ σκοτεινὸν κλάδον τοῦ αἰωνοβίου δένδρου περὶ τὸ σκεπτικὸν τῆς μέτωπον. Δὲν ἐνέπνεε φαίδρα εἰδυλλια ποιμένων, ὑπὸ τὴν σκιάν καὶ τὸν μελωδικὸν ψίθυρον τῶν ἀργυροφύλλων λευκῶν, οὔτε περιπαθεῖς ἐκδηλώσεις ἐρωτευμένων, οὔτε ἠρέμους σκηναὶς τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς καὶ σχεδὸν τὰς περιοχὰς αὐτὰς ἠγνέει. Ἐνέπνεεν ἱστορίας τραγικάς, αἱ ὁποῖαι ἐδύθηζον εἰς τὸ πένθος καὶ τὰ δάκρυα τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ εἰς τὸ τέλος τὴν ὠμῆγουν εἰς τὴν ἀπολύτρωσιν. Ἡ ἔκφρασις τοῦ ἀνθρώπινου πόνου τοιαύτην πάντοτε ἐπίδρασιν εἶχεν εἰς τὸν Ἕλληνα. Μέσα ἀπὸ τὰ βῆθη τοῦ πόνου ὀρθοῦται κυρίαρχος τῆς ἀνθρωπίνης μοίρας. Ἐννοεῖ ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι ἕνας ὀδυνηρὸς καὶ ἀσκοπος ἀγὼν, ὅτι ὀλίγοι ἀκτινεὶς εὐθυμίας καὶ ἔρωτος δὲν εἶναι ἱκαναὶ νὰ μεταβάλουν τὴν σκιερὰν ὄψιν τῶν πραγμάτων, καὶ ἐκφράζει εἰς τὰ τραγούδια τοῦ ἕλληνα τὴν πικρίαν τῆς ψυχῆς του. Ἄλλ' ἡ ἔκφρασις τοῦ πόνου καὶ τῆς πικρίας ἀνακουφίζει καὶ ἀπολυτρώνει τὴν ἀνθρώπινον ψυχὴν. Μυστηριώδης εἶναι ἡ ἐπίδρασις τῆς πενθίμου τέχνης, καὶ οὐδὲν νέον λέγομεν ὑποστηρίζοντες, ὅτι ὁ σκοπὸς τῶν μοιρολογίων ποῦ τραγουδοῦν αἱ γυναῖκες εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος, δὲν εἶναι νὰ ἐπαυθίσουν τὸν πόνον τῶν πενθόντων οἰκείων τοῦ νεκροῦ, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀνακουφίσουν. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ λαὸς ἐξ ἐνστικτοῦ ἠνέγνωσε τὸν μέγαν σκοπὸν τῆς ἐκφράσεως, τὴν μεγάλην παρηγορίαν τῆς τέχνης.

Μαῦρον κρεββάτιν, μ' ἄννα μου σ' τὴν σκάλαν σ' ἀντικρῶζω καὶ πάνω του κατάμουρα σπαρμένα λουλουδάκια.

Θανάτου κυριόκερον μισόσβετον σὴν ἄκραν, καὶ λιβαρίου μαῦρον καπνὸν ἐδῶ καὶ ἄκει σπαρμένον, καὶ νὰ κορμὴν σὲ κάτασπρα σὲ σ' σιρῶμα ἀπλωμένον. Σαντανεμένα τὰ μαλλιά σὲ τὸν ὄμιον ὅταν τὰ ἔχεις, ἴνια ἔχεις, μάννα, πέμου το, γιὰ πέμου του καὶ μετὰ Μηνὰ καὶ ἄνας ἐξάερφος ξεψύχησε, μάννα μου, καὶ κλαῖσιν τον οἱ ἀεροφοί, καὶ κλαῖσιν τον οἱ φίλοι; μὴνα κανένας θειοῦλης μου ξεψύχησε, μάννα μου; Μηνδὲ κανένας ξάερφος ξεψύχησεν παιδί μου, καὶ κλαῖσιν τον οἱ ἀεροφοί καὶ κλαῖσιν τον οἱ φίλοι, μηνδὲ κανένας θειοῦλης σου ξεψύχησε, παιδί μου. Τὴν Δένην σου τὴν ὁ κκοσιν κουρὴ φαρμακεμμένη, ὄντας ἐπῆεν τὸ σταμνὴ νερόν νὰ τὸ γεμήσῃ, καὶ εἰς τὰ χῶμαια νεκρῆ ἔπεσεν ἡ καλή μας. Τὸν λόον ἐν ἐτέλειωσεν ἡ γέρομη του ματτα καὶ κείνος ἄρπαξεν σπαθὶν καὶ κόψεν τὸν λαϊμόν του. Καὶ πιάσαν τους καὶ θάψαν τους κί κάτω ποῦν τὸ χιόνιν, κὴ ἄσπρισαν τὰ κρηάια τους, ἄσπρισαν ὅταν τὰ χιόνια τῆς κόρης βλάσιγος μηλιά, τοῦ νέου κυπαρισσι, καὶ μιαν αἴαν Κερκακὴν δυὸ λιερεὲς ἔρρεσαν, Κὴ ἀπολοῦτ' ἡ λυερῆ ἢ μιὰ τῆς ἄλλης λείει γιὰ δέτε ὡς καὶ τὰ δεινὰ τὰ χιοιοσκεπασμένα σφιχταγκαλιάζονται γλυκὰ ὅταν νῆατε ἀδρωποί, σὲ τὸν κόσμον ὅσα χάσασιν, σὲ τὸν Ἄδη τὰ χορταίνου.

Ὁ πόνος τοῦ ὑποδούλου Ἕλληνος ἀναδύεται ὑπέροχος καὶ ἐπαναστατεῖ καὶ κατὰ τῆς φύσεως ἀκόμη ἢ ὅποια ἀδιάφορος διὰ τὸ μαρτύριον τῆς ζωῆς ἀκολουθεῖ τοῦ ἰδικούς τῆς νόμους. Ἐκφραστικώτερα ἀλλὰ καὶ μετὸς ἀπλότητος δὲν ἀπεδόθη πινεῖ ἰδέα τὴν ὑψηλῆ, ὅσον εἰς τὸ ἀνώνυμον τραγοῦδι τὸ ὅποιον ἔχεται παραθέσω μεν ὀλοκλήρον. Ἡ ζωὴ μετὰ τὰς τραγικάς τῆς συνθήκας μέσα εἰς τὰ ζοφώδη ἐκεῖνα ἔτη, ὅπου δὲν ἐγνώριζε κανεὶς ἐὰν θὰ ἀντικρύσῃ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου τὴν ἐπαύριον, ἐναντι τῆς φύσεως τῆς ἀδιαφόρου ἢ ὅποια ἐξακολουθεῖ πάντοτε νὰ παρουσιάζῃ μετὰ τὴν αὐτὴν ἀκρίθειαν, μετὰ τὴν αὐτὴν μονοτονίαν τὰ φαινόμενά της. Ἡ φύσις ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν αὔξησιν τῶν ὄντων χωρὶς νὰ ἀποβλέπει εἰς οὐδένα σκοπὸν, ἐνὼ ἡ ζωὴ, τοὺς ἀρνείται τὴν εὐτυχίαν, τοὺς ἀρνείται τὰ στοιχειωδέστερα δικαιώματα. Ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι κλωνία, ἐνέπνευσεν ὑπέροχα πνεύματα, καὶ δὲν ὑπάρχει ἔργον ἀνήκον εἰς τὴν ὑψηλὴν τέχνην, τὸ ὅποιον νὰ μὴν ἐκφράζει τὴν πάλιν αὐτὴν τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος κατὰ τῆς φύσεως, κατὰ τῶν τυφλῶν ὀλικῶν τῆς δυνάμεων. Ἡ χαρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀφ' οὗ καταβάλλη τὸν Πύθωνα εἶναι ἡ χαρὰ τοῦ κυρίαρχου πνεύματος ἀπέναντι τῶν ὀλικῶν δυνάμεων.

Ὁ ἀνώνυμος ποιητὴς δὲν εἶχεν ἐπικοινωνήσει ἀσφαλῶς μετὰ τῆς θεωρίας, ἀλλ' ἠσθάνετο βαθύτατα τὴν ματαιότητα τοιαύτης ζωῆς τυραννικῆς, ἐστερημένης τὸ θέλγητρον καὶ αὐτῆς τῆς οἰκογενειακῆς εὐφροσύνης, καὶ ἐξέφρασε μετὰ ἀπλότητα ὅτι ἠσθάνετο. Οἱ ἀληθεῖς ποιηταὶ

1 Βλέπε Ἄθ. Σακελλαρίου Κυπριακὰ τόμος III Σελίς 25-26 ἔκδοσις 1868.

τοιοῦτοι ἦσαν πάντοτε. Δὲν ἐσκέπτοντο ἐὰν ἡ ἰδέα των εἶχε βαρύνειτᾶ διὰ τὴν τέχνην, ἀλλ' ἐξέφραζον ὅτι ἠσθάνοντο καὶ τοῦτο ἦτο ἀρκετόν. Ὅταν τραγοῦδα κανεὶς ὅτι ὁ ἀνθρώπος αἰσθάνεται ἐκφράζει αὐτὰ τὰ αἰώνια ἀνθρώπινα συναισθήματα, τὰς ἀναλλοιώτους σχέσεις τῆς ζωῆς, καὶ εἰ στίχοι του ζοῦν πάντοτε εἰς τὰ χεῖλη τῶν ἀνθρώπων.

Δυὸ περιστέφια κάτασπρα σὲ ἄβκά τους καθισμέια κάθουσαν καὶ μυρολογοῦν κλαῖσιν παραποιοῦνται ταρσεικὸν τοῦ θηλυκοῦ γυρίζει καὶ λαλεῖ του, ἴνια κλωσσῶς, γυναῖκα μου, κάτασπρη περιστέφια, νὰ κάμης θέλεις ὄμορφα κάτασπρα περιστέφια; Κρῖμα χάνεις τοὺς κόπους σου καὶ λύπαις ἕνα φέρης, ἐν ἀθυμῶσαι τί παθες σὴν ἄλλην τὴν κλωσσίαν σου; Τρεκὰ καὶ μόνια ἔκαμες τάχασες καὶ τὰ τρία, ἄρκον γεράκιν ἠῆρεν το τὸ ἕνα πεινασμένο, καὶ τὰ ἄλλα ταῦρα κνηροὶ σὲ τὸν ποταμὸν νὰ πίνου, καὶ μετὰ τὰ δίχτυα τάπιασαν, τί ξέρεις ἂν τὰ φάαν; Σήκου, σήκου καὶ μὴν κλωσσῶς νὰ μὴ μου φέρης πόνους, γιὰ τὸ παῖος ξέρει ὕστερις καὶ τοῦτ' ἴνια θὰ γίτουν.

Κατὰ διαφόρους τῆς Τουρκικῆς κυριαρχίας ἐποχὰς δημιουργοῦνται τραγούδια ὡς τὰ ἀνωτέρω, πότε καθαρῶς Κυπριακῆς ἐμπνεύσεως καὶ πότε κατ' ἀπομίμησιν τῶν λαϊκῶν τραγουδιῶν τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος. Τὰ τραγούδια αὐτὰ λαμβάνουν δημοτικὸν χαρακτήρα καὶ μεταδίδονται ἀπὸ στόματος εἰς στόμα καὶ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Ἡ Κύπρος ὀπωσδὴποτε δὲν χάνει τίποτε ἀπὸ τὴν Ἑλληνικότητά της, καὶ τὰς ὀλίγας παραχωρήσεις τῶν δεσποτῶν δὲν τὰς ἀφήνει ἀνεκμεταλλεύτους. Ἰδρύει σχολεῖον ὅπου διδάσεται ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἰδρύει βιβλιοθήκας καὶ ἐπιμελεῖται τῆς διδασκαλίας ἀνδρῶν εὐγενῶν, οἵτινες διδάσκουν τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν καὶ προπαρασκευάζουν τὴν ἀφύπνισιν τοῦ ἔθνους. Ἡ παθητικὴ ἀντίστασις φαίνεται ὅτι ἀρχίζει νὰ χάνεται καὶ ὁ Ἕλληνας ἀποκτᾶ συνείδησιν τῆς ἰσχύος του. Ἡ προσπάθεια τῶν ἐξεχόντων ἀνδρῶν διὰ τὴν ἐξέγερσιν τῆς δεσμίας πατρίδος ἐπεκτείνεται εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ φθάνει μέχρις αὐτῆς. Ἡ περίοδος αὕτη εἶναι ἡ ὀλιγώτερον παραγωγικὴ εἰς λόγους, ἀλλὰ προσωινίζει ὑπέροχον παραγωγὴν ἔργων. Οἱ Ἕλληνες θέτουν τέλος εἰς τὴν τυραννίαν μετὰ πράξεις ὑπερόχου ἡρωϊσμοῦ, πράξεις ποῦ ὑπερβαίνουν τὴν ἀξίαν τῆς ἀπλοϊκῆς των ποιήσεως. Ἡ λαϊκὴ τέχνη ποῦ ἐξέφρασε μέσα εἰς τὸν ζόφον τῆς δουλείας τὸ πένθος τοῦ Ἕλληνος, μετὰ φυσικότητα καὶ εὐλικρίθειαν, εἶναι ἀνίκανος πλέον διὰ νὰ ὑμνήσῃ τὴν μεγάλην Ἑθνικὴν ἐποποιίαν. Σιγᾶ τότε ἡ Κύπρος, ὅπως σιγᾶ καὶ ἡ Ἑλλάς. Ἡ ἐποχὴ ἔχει ἀνάγκην ποιητοῦ πλέον μεγαλοπνεύσιον διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ μέγαλον ἔπος τὸ ἀντάξιον τῆς πατρίδος. Ὑπέροχοι ἡρωϊσμοὶ ἐμπνέουν ποιητὰς μεγάλους ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου, τοὺς κάνουν νὰ ἐκφράζουσαν τὸν ἐνθουσιασμόν των καὶ τὴν συμπάθειάν των διὰ τὸν Ἑλληνικὸν ἀγῶνα. Ὅλοι ὅμως δὲν βλέπουν παρὰ γεγονότα μεμονωμένα καὶ δὲν γράφουν παρὰ ὑ-

μους εις τὸν ἠρωτῶν τῶν Ἑλλήνων. Τὸ ἔπος ἔμοιγε μέσα εις τὸ ὅποιον πρέπει νὰ καθρεπτιθῆ ἡ ἰδέα τῆς μεγάλης πατριδος, ἀπὸ τὸ ὅποιον θὰ ἀναπηδήσῃ ἀπαστράπτων ὁ ἄνθρωπος ἥρωσ ὑπὸ μορφὴν Ἑλληνος ἀγωνιστοῦ, ὁ ἥρωσ πνεῦμα ποῦ νικᾷ ὅλας τὰς ὑλικὰς δυνάμεις καὶ κυριαρχεῖ τῆς ἀνθρωπίνης μοίρας, πρέπει νὰ γραφῆ ἀπὸ Ἑλληνα μὲ συνείδησιν τῆς φυλῆς του μὲ συνείδησιν τοῦ μεγάλου σκοποῦ ποῦ ἐμπνέει τοὺς Ἑθνικοὺς μάρτυρας. Καὶ ὁ ποιητὴς γεννᾶται εις τὴν ἐπιτάχισον, ὁ ποιητὴς ὁ μέγας, ὄχι πλέον ὁ ἀπλῆτικὸς λαϊκὸς βραβυδός, ἀλλ' ὁ κυρίαρχος τῆς ὑψηλῆς τέχνης τῶν ρυθμῶν, καὶ δραματίζεται μὲ τὴν μεγάλην του ψυχὴν τὴν πατρίδα ἀνταξίαν τῶν ὑπερόχων πράξεων.

Μητέρα μεγαλόψυχη σιδὸν πόνο καὶ στή δοξα,
 καὶ ἂν σιδὸ κρυφὸ μυστήριον ζοῦν τὰ παιδιὰ σου πάντα
 μὲ λογισμὸ καὶ μ' ὄνειρο, τὴ χάρη ἔχουν τὰ μάτια
 τὰ μάτια τοῦτα νὰ σὲ ἴδωσιν μὲς τὸ παιέριμο δάσος,
 ποῦ ξάφνον σοῦ τριγύριον τ' ἀθάνατα ποδάρια
 κῦττα μὲ φύλλα τῆς Λαμπρῆς μὲ φύλλα τῶν Βαϊῶν.

Γρηγορίου

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ ΤΟΥ "ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ,"

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

(Ἱστορίαι—Ἀνέκδοτα—Περίεργα).

Αἱ ἀφελεῖς ἐρωτήσεις τῶν μικρῶν φέρουν πολλὰς φορὰς εἰς δύσκολη θέσι τοὺς μεγάλους. Ἔτσι ὁ Λουδοβίκος ὁ 16ος ὅστις ἐκαρτομήθη κατὰ τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν, ἀφηγεῖτο, πρὶν ἀκόμη ἀρχίσουν αἱ κρῖσιμοι ὧραι δι' αὐτόν, τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτόν του μὲ τὸν Δελφίνον:

Μιά ἡμέρη, ἔλεγε, ἐπροσπαθοῦσε νὰ μάθῃ τὸν Δελφίνον πῶς ἔπλασε ὁ Θεὸς τοὺς ἀνθρώπους
 — Ἐπῆρε σκόνῃ, τοῦ εἶπε, τὴν ἔκανε λάσπη καὶ τοὺς ἔπλασε.

— Καλὰ καὶ τοὺ μαύρους, τὸν ἐρώτησε τότε ὁ Δελφίνος.
 — Καὶ τοὺς μαύρους τὸ ἴδιο...

Τότε γιατί ἐμεῖς ἐγίναμε ἀσπροὶ καὶ ἐκεῖνοι μαῦροί...
 — Γιατί... γιατί... ἔκαμε ὁ Λουδοβίκος κομπιζώντας γιατί ἐκεῖνους τοὺς ἔπλασε μὲ σκόνῃ ἀπὸ... κάρβουνα !!

Καταδικασθεὶς ἀπὸ τὸ ἐπαναστατικὸν δικαστήριον, ὁ Λωζὲν ἐξαμογέλισεν ἀκούων τὴν ἀπόφασιν. Ἦσαν ὡστόσο ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ἐπομένην, ἔφριγε ἔπει καὶ ἐκοιμήθη. Τὸ πρόσωπόν του δὲν εἶδει καθόλου συγκίνησιν. Ὅταν ὁ δῆμιος ἐπῆγε νὰ τὸν πάρῃ ἀπὸ τὸ κελλὶ του, εἶχεν ἀρχίσει νὰ τρώγῃ μιά ντουζίνα στρείδια.

— Πολίτα, τοῦ εἶπε, ἀφῆσέ με νὰ τελειώσω.
 Καὶ τοῦ προσέφερεν ἕνα ποτήρι κρασὶ λέγων :

— Πιὲ το αὐτό, θάχης βέβαια ἀνάγκη ἀπὸ θάρρους γιὰ τὴ δουλειὰ ποῦ κάνεις.

Ὅταν ὁ Φρειδερίκος τῆς Πρωσίας ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον ἡ βασιλομήτωρ, ὀμιλῶντάς του τὸν ἔλεγε «Μεγαλειότατο».

— Λέτε πάντα «παιδί μου», τῆς εἶπε κάποτε ὁ Φρειδερίκος, ὁ τίτλος αὐτὸς εἶνε γιὰ μενα πολυτιμότερος ἀπὸ τὸ βουβλικὸ μου ἀξίωμα

Ὅταν τὰ μικρὰ κομψὰ ἀνοικτὰ ἀμαξάκια ποῦ λέγονται γαλλισι «κιμπριολε», ἔγιναν τῆς μόδας στὸ Παρίσι, ἐπὶ τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου 16', ὅλας ἡ ὅπως πρέπει κυρίες ἤρχισαν νὰ τὰ ὀδηγοῦν μόναι τῶν. Ἄλλ' οἱ χαριτωμένοι αὐτοὶ θηλυκοὶ ἀμαξάδες ἦσαν πολλοὶ ἀνεπιτήδευτοι καὶ ἐπικάκων ἀνηλεῶς στοὺς δρόμους κόσμον καὶ κομμάχη. Καθημερινῶς ἀσημειωνόντο δυστυχήματα καὶ ὁ Βασιλεὺς, συγκινηθεὶς, ἐκάλεσε τὸν διευθυντὴν τῆς ἀστυνομίας κύριον δ' Ἀρξανσόν καὶ τοῦ συνέστησε νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν προστασίαν τῆς ζωῆς τῶν διαβατῶν.

— Θα κάμω ὅ,τι μπορέσω, Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ὁ δ' Ἀρξανσόν. Θέλετε ὅμως νὰ λείψουν τὰ δυστυχήματα ;

— Καὶ τὸ ρωτᾷτε ;
 — Τότε θὰ δῆτε.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Ἀρξανσόν ἐδημοσίευσεν Ἀστυνομικὴν διαταγὴν, διὰ τῆς ὁποίας ἀπηγορεύετο σὲ κάθε γυναῖκα νὰ ὀδηγῇ ἀμαξάκι, ἂν δὲν ἦτο ὠρεῖμου ἡλικίας καὶ δὲν εἶχε συμπληρῶσει τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς.

Ἐπειὰ ἀπὸ δύο μέρες κανένα ἀμαξάκι δὲν ἐδιέβαινε ἀπὸ τοὺς δρόμους, ὀδηγούμενον ἀπὸ γυναῖκα. Σ' ὅλο τὸ Παρίσι δὲν εὐρέθη οὐκ μία Παρισινὴ μὲ ἀρκεῖο θάρρος, ὥστε νὰ ὀμολογήσῃ δημοσίᾳ ὅτι ἦτο 30 ἐτῶν.

Ὁ Ἀγγλος κόμης, Σούφοκ, νικηθεὶς εἰς τὸ Ζαρκώ, κατεδιώχθη ἀπὸ ἕνα Γάλλον ἀπλοῦν στρατιώτην, ὀνόματι Γουλιέλμον Ρενώ, ὅστις τοῦ ἐζήτησε νὰ παραδοθῆ.

— Εἴσαστε εὐπατριδῆς, γιὰ νὰ παραδοθῶ σὲ σᾶς ; ἠρώτησε ὁ Σούφοκ, ὁ ὁποῖος ἦτο γόνος τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας τῆς Ἀγγλίας.

— Ὁχι, ἀπήντησεν ὁ Γάλλος.
 — Εἴσαστε ἱππότης ;
 — Ὁχι !
 — Τότε σᾶς κάνω ἱππότη τοῦ ἀγγλικοῦ τάγματος τοῦ Σωτήρος ! ἀπήντησεν ὁ Σουκόφ καὶ εἶσι μόνον παρεδόθη.

Ὁ Διογένης ἐπαινοῦσε ἕνα παίκτην ἄρπας ποῦ ὅλοι τὸν ἐσυχαίνονταν. Τὸν ἐρώτησαν γιατί.

— Τὸν ἐπαινῶ, ἀπήντησε, γιατί μὲ τέτοια ἐξυπαδά εἶχε τὸ θάρρος νὰ γίνῃ ἕνας ταπεινὸς ὄργανοπαίκτης καὶ ὄχι ἕνας κλέφτης.

Ὁ Δουξ Κλάρενς, καταδικασθεὶς ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴν Βουλὴν τῶν Λόρδων εἰς θάνατον ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ, ἠρωπήθη ποῦ ἤθελε νὰ ταφῆ μετὰ τὴν ἐκτέλεσίν του. Καὶ ὁ δουξ, ποῦ ἀγαποῦσε πολὺ τὸ κρασί, ἀπήντησε :

— Σ' ἕνα βαρέλι κρασὶ τῆς Νονεμβρίας.

Ὁ περιφημὸς Γάλλος συγγραφεὺς Ἀλφόνσος Κάρο εἶχε γείτονα κάποιον πλούσιον Ἀγγλον, ὁ ὁποῖος εἶχε μιά μεγάλη βιβλιοθήκη.

Κάποτε ὁ Κάρο ἐχρειάστηκε ἕνα βιβλίον καὶ τοῦ τὸ ἐζήτησε.

— Λυποῦμαι πολὺ, ἀπήντησε ὁ Ἀγγλος στὸν ὑπηρετὴ ποῦ ἔστειλε, ἀλλὰ πέσιε στὸν κ. Κάρο ὅτι ἔχω ὡς ἀρχὴν νὰ μὴ βιάζω ποτε βιβλίον ἀπὸ τὴν βιβλιοθήκη μου. Ἄν ὅμως ὁ κ. Κάρο θέλῃ νὰρθῇ νὰ τὸ διαβάσῃ ἐδῶ, εὐχαρίστως τοῦ παραχωρῶ τὸ βιβλίον μιά ὀλόκληρη ἡμέρα.

Ὁ Κάρο δὲν ἐπῆγε νὰ τὸ διαβάσῃ. Ἐπειὰ ἀπὸ λίγες ἡμέρας ὁ Ἀγγλος, τοῦ ἔστειλε τὸν ὑπηρετὴν του καὶ τοῦ ἐζήτησε νὰ τοῦ δανείσῃ τὸ ποτιστήρι του. Ἀλλὰ τότε ὁ Γάλλος συγγραφεὺς τοῦ ἀπήντησε :

— Λυποῦμαι πολὺ, ἀλλὰ ἔχω ὡς κανόνα νὰ μὴ βιάζω τίποτε ἀπὸ τὸν κηπὸ μου. Ἄν ὁ μυλόροδος θέλῃ νὰ ποτίσῃ ἐδῶ, τοῦ παραχωρῶ εὐχαρίστως τὸ ποτιστήρι γιὰ μιά ὀλόκληρη ἡμέρα.
 Ἔτσι ὁ Κάρο ἐξεδικήθη.

Ὁ Μόλκε ἀπεθάνετο ἐξαιρετικὰ τοὺς ἰατροὺς. Εἰς τοῦτο τοῦ ἔδωκε ἀφιόρητον τὸ ἐξῆς περιστατικόν :

Κάποτε, ποῦ ἦταν βαρὴ ἀρρωτος, εἰς νεαρὰν ἡλικίαν ἀκόμη, οἱ οἰκεῖοί του ἐφώνασαν ἕνα γιατρό. Ἐπειδὴ ἡ κατάστασις του ἦτο σ βαρὰ ἐκλήθη καὶ δεύτερος γιατρός. Οἱ δύο γιατροὶ συνήλθον εἰς συμβῦλιον, τὸ ὅποιον ἔγινε εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἀσθενοῦς.

— Σὲ βεβιαῶ, ὅτι εἶνε τίφος, λέγει ὁ ἕνας γιατρός.
 — Κι' ἐγὼ σοῦ λέγω πῶ. εἶνε μηνιγγίτις... ἀπαντᾷ ὁ ἄλλος.
 — Μηνιγγίτις ; ποτέ !
 — Καλά, ὅταν θὴ γίνῃ ἡ νεκροψία θὰ τὸ ἴδῃς.

Ὁ Μόλκε ἔγινε καλὰ — ἦταν αὐτοῦ ἕνα ἀπὸ τὰ θαύματα τῆς Φύσεως. Ὅπως ἔλεγε ὁ καιρὸς, δὲν ξεχνοῦσε ποτε τὴν στήχομυθίαν τῶν δύο ἱατρῶν.

Περὶ τοῦ Τάλμα, τοῦ μεγάλου ἠθοποιοῦ, ἐλέγετο ὅτι εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ σταδίου του ἦτο ἀμύθητος εἰς βαθμὸν ἀτίστευτον. Ἐπρόκειτο κάποτε νὰ παίξῃ εἰς ἕν ἀοχιτὸν ἔργον, εἰς τὸ ὅποιον θὰ ἐνεφανίζετο ὡς μινώταυρος. Τὴν παρμονὴν τῆς πρώτης παραστάσεως εἰσηλθεν εἰς ἕν κατάστημα γονυρικών καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν καταστηματοῦρχον τὸν ἠρώτησε :

— Ἐχετε κανένα καλὸ δέρμι μινωταύρου ;

Ἀπὸ τὰ ἀνέκδοτα τοῦ Ἀγγλοῦ ἀρχιδικαστοῦ λόρδου Φίσιγκ, ἐδικάζετο ἕνας γέρος ἐπὶ κλοπῇ προσαγόμενος ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου δι' ἑκατοστὴν φορὰν.

— Δὲν ντρέπεσαι, τοῦ λέει ὁ Ἀγγλος ἀρχιδικαστής, Πρόεδρος τότε ἐνὸς ἐπαρχιακοῦ Δικαστηρίου. Σὲ τέτοια ἡλικία καὶ ἀκόμη νὰ διορθωθῆς... Ποιὸς σὲ ἐσπρωξε στὸν κακὸ δρόμον ;
 Ἡ κακὴ συναναστροφὴ, χωρὶς ἄλλο...

— Ποιὸς κακὴς συναναστροφές, κ. Πρόεδρε... ἀπάντησε ὁ κατηγορούμενος. Ὅλη μου τὴν ζωὴν τὴν ἔχω περάσῃ μὲ τοὺς δικαστάδες !

Ἐνας φοβερός παλληκαρᾶς, ἀπὸ τὴν Γασκωνίαν ἔλεγε σὲ μερικὸς φίλους του, ποῦ ἀκουγαν μὲ κατόνυξη τὰ ροβερά καὶ τρομερὰ κατορθώματά του :

— Τί νὰ σᾶ πῶ, μωρὸ παιδιὰ. Δὲν τὸ λέω γιὰ νὰ καυηθῶ, ἀλλὰ ἔχω ἕνα ὑφος τόσο τρομερὸ ποῦ ἄμα κυττάζομαι στὸν καθρέπτη, τρομάζω κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος !

Κάποιοι, ποῦ ὑπέστη τὰ πάνδεινα ἀπὸ τὴν πεθερὰ του ὅσο ἐξοῦσε δείχνει σὲ μερικὸς προσκεκλημένους του τὸ πορτραῖτόν τῆς, ἔργον ὀνομαστοῦ ζωγράφου.

— Σπάνιο ἔργον... λέει ἕνας ἀπὸ τοὺς προσκεκλημένους. Ὁ ἄλλος κανεὶς ὡς εἶνε ζωντανή...

— Ἀλήθεια... ἀπάντησε φοβισμένος ὁ σύζυγος. Λὲς κι' ἐτοιμάζεται νὰ... μὲ φάῃ !

Σ' ἕνα μεγάλο κυνήγι, ποῦ εἶχεν ὀργανωθῆ ἀπὸ τὴν αὐλήν, ὁ βασιλεὺς Κάρολος Θ' βλέπων ἕνα νεαρὸν εὐπατριδὴν νὰ τρέχῃ ἐνώπιόν του καὶ νὰ προηγῆται οὕτω τοῦ βασιλέως τοῦ ἐφώνησεν ἐπανειλημμένως νὰ σταθῆ. Ἀλλ' ἐκεῖνος ἐξηκολούθησε νὰ τρέχῃ ἀδιαφορῶν διὰ τὰς φωνὰς τοῦ Καρόλου. Ὁ Βασιλεὺς ἐκέντησε τότε ζωηρῶς τὸν ἵππον του, κατέφθασε τὸν νεαρὸν εὐγενῆ καὶ τὸν ἐκτύπησεν ἐπανειλημμένως μὲ τὸ καμισίον στὸ κεφάλι φωνάζων :

— Στάσου λοιπὸν, πρόστυχε !
 — Σὲ τί προσέβαλα τὴν Μεγαλειότητά σου, ὥστε νὰ μὲ ὑβρίζεται ἔτσι ; ἀπήντησεν ὁ νέος διαμαρτυρούμενος. Αὐτὸ εἶνε ἡ ἀμοιβὴ τῶν τραυμάτων ποῦ ἐπῆρα, πολεμῶντας γιὰ τὴν πατρίδα ;

Ἄνοιγει ταυτοχρόνως τὰ ρουχὰ του καὶ δείχνει τὰς πληγὰς του.

— Εἶμαι εὐπατριδῆς, ἐξακολουθεῖ, καὶ δὲν πρέπει νὰ μὲ χυπᾶτε, σὴν νὰ ἤμουν ἕνας ταπεινὸς σκλάβος.

Ὁ Κάρολος ἀναγνωρίζει τὸ σφάλμα του, καὶ χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ λέξιν, γυρίζει στὰ ἀνάκτορα, λυπημένος καὶ περίφροντος. Εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ συμβούλου τ.υ. Καρναβαλέ, ὁ ὁποῖος τὸν πιέζει νὰ ἐξηγηθῆ, ἐξιστορεῖ τὰ συμβάντα καὶ τοῦ ζητεῖ τὴν γνώμην του. Ὁ Καρναβαλέ τὸν πείθει τότε νὰ καλέσῃ τὸν ὑβρισθέντα νέον καὶ δημοσίᾳ, ἐνώπιον ὅλης τῆς Αὐλῆς, νὰ τοῦ ζητήσῃ συγγνώμην καὶ νὰ τοῦ παράσῃ πᾶσαν δυνατὴν ἱκανοποίησιν.

Αὐτὸ καὶ συνέβη. Ἄλλ' ὅταν ὁ βασιλεὺς ὀμίλησε περὶ ὑλικῆς ἢ ἠθικῆς ἱκανοποιήσεως, ὁ νεαρὸς εὐπατριδῆς ἀπήντησεν ὑπερηφάνως :

— Αἱ ἐξηγήσεις σου μὲ συγκινοῦν καὶ σᾶς εὐχαριστῶ εὐσεβίστως δι' αὐτάς. Ἀλλὰ δὲν θὰ δεχθῶ τίποτε ἀπὸ τὴν Μεγαλειότητά σου. Ὅ,τι ἀξίωμα καὶ ἂν μοῦ δώσετε, θὰ εὐρεθῶν πάντα κακόβουλοι τοῦ θά ἰσχυρισθῶν ὅτι τὸ ὀφείλω εἰς μερικὸς ραβδισμοὺς καὶ ὅτι ἔκαμα τὴν καρδιά μου στὴ ζωὴ διότι ἐδέχθην νὰ μαστιγωθῶ.

Ὁ Λουδοβίκος 16', ποῦ εἶχεν ἐπονομασθῆ Ἥλιος, εἶχε πάντοτε τὸ βλέμμα ἀειεὺς καὶ ἐπιβλητικόν καὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ κυττάξῃ ἕνα ἄνθρωπον, χωρὶς νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ κατεβάσῃ ἀμέσως τὰ μᾶτια του. Βλέπων κάποτε ἕνα στρατιώτην, ποῦ ἐτολμοῦσε νὰ τὸν κυττάξῃ κατὰματα, τὸν ἠρώτησε ποῦ ὠρεῖλετο τὸ θράσος του.

— Μεγαλειότατε, τοῦ ἀπήντησεν ὁ στρατιώτης, μόνον ἕνας Ἄετό, ἠμπορεῖ ν' ἀτενίσῃ τὸν Ἥλιον.

Ἄετό; ἦτο τὸ παρατσούκλι τοῦ στρατιώτη, ποῦ τοῦ εἶχεν ὁ δόσει στὸ σύνταγμα του διὰ τὸ τολμηρὸν βλέμμα του.

Ὁ περβολάρης ἐνὸς ἐξοχικοῦ σπιτιοῦ τοῦ Πάπα Ἰννοκεντίου ἄκουσε πῶς θὰ ἤρχετο μιά μέρα ἡ Ἀγιότης του νὰ περπατήσῃ στὸ περιβόλι καὶ τοῦ ἐτόλμασε ἕνα καλὴν μὲ ὠραιότατα φρούτα, τὸ ὅποιον τοῦ προσέφερε ὅταν ἐφθασε. Ὁ Πάπας, ποῦ ἤξερε ὅτι ἡ προθυμία ἐκεῖνῃ τοῦ πτωχοῦ ἀνθρώπου ἐπερίμενε τὴν ἀνταμοιβὴν τῆς, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπην του ἕνα δέμα ἀπὸ συχωροχάρτια καὶ τὸ ἐχάρισεν εἰς τὸν κηπουρὸν του, λέγοντας :

— Ἡ περιποίησίς σου ἀξίζει ν' ἀνταμειφθῆ καὶ θὰ σοῦ δώσω κάτι πολὺτιμο. Μ' αὐτὰ τὰ συχωροχάρτια ἀφένονται ὅλοι αἱ ἁμαρτίαι σου καὶ ἔχεις πλέον τὰ μέσα νὰ πεθάνῃς ὠραία.

Ὁ κηπουρὸς ἐπῆρε τὸ πακέτο τὸ ἐξήτησε μιά στιγμὴ, καὶ εἶπε κωνώντας τὸ κεφάλι του :

— Ἀγιώτατε πατέρα, ἡ Ἀγιότης σου ξέρει πῶς γιὰ νὰ νὰ πεθάνῃ κανεὶς καλὰ, πρέπει νὰ ζῆσῃ πρῶτον καλὰ. Λάβε τὴν καλωσύνην νὰ πάρῃς τὰ μισὰ συχωροχάρτια καὶ νὰ τὰ μεταβάλλῃ σὲ μονέδα. Μὲ τὰ μισὰ αὐτὰ θὰ ζήσω καὶ μὲ τὰ ἄλλα θὰ πεθάνω.

Μία συγγενὴς τοῦ Δουμᾶ υἱοῦ εἶχε τὴν μανίαν νὰ νύνεται πρὸ ἐτῶν διαφανέστατα, εἰς ἐποχὴν ποῦ δὲν εἶχαν ἀνακαλυφθῆ ἀκόμη τὰ κοντὰ φουστάνια καὶ τὰ ρουχὰ τῶν κυριῶν δὲν ἦσαν ἀκόμη τὰ ἐλαφρὰ αἰθέρια καὶ διαφανῆ αὐτὰ μεταξωτά, ποῦ τὰς κάμουν σήμερον νὰ εἶνε, ἂν καὶ σκεπασμένα, σχεδὸν γυμναῖα. Ὁ Δουμᾶς τὸ ἐφυσούσε καὶ δὲν ἐκρούανε διὰ τὴν ἐξεδέλφην του, ἀποτελοῦσαν σκάνδαλον διὰ τὴν καλὴν Κοινωνίαν τῶν Παρισίων. Μίαν ἡμέραν ποῦ ἡ κυρία αὐτῆς ἦτο προσκεκλημένη εἰς ἕνα γεῦμα, ἕνας λουστράκος ἔφερε καὶ τῆς παρέδωκεν ἐνώπιον τῶν συνδαιτυμόνων μίαν καπελλιέραν, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν γραμμένα αἱ λέξεις :

« Ἡ τουαλέτα τῆς ἡμέρας ». Ἡ καπελλιέρα ἠνοίχθη καὶ ἐντὸς αὐτῆς εὐρέθη ἕνα... φύλλον συκῆς μὲ τὴν καρτὰν τοῦ Δουμᾶ.

Κάθε ἔτος, τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου, ὁ Βολταῖρος κατελαμβάνετο ἀπὸ σφοδρὸν ῥίγος, τὸ ὅποιον τοῦ ἐπροκάλει πυρετόν, ὅστις διήρκει εἰκοσι τέσσαρας περίπου ὧρας—τόσον τρομερὰ ἦτο ἡ ἐντύπωσις ποῦ τοῦ εἶχε

κάμη από μικρό παιδί ή φρικτή σφαγή του 'Αγίου Βαρθολομαίου. «Αυτό το πράγμα, έγραψεν ο μαρκήσιος Βιλλέτ εις την γυναίκα του το 1770, έδισαξα άλλοτε γά το πιστεύω, άλλα το βεβαιώνω τώρα πού το είδα με τά μάτια μου, καθώς και όλον τό περιβάλλον του κ. Βολταίρου ήμπορεί νά μαριτυρηθή από είκοσι πέντε έτών. Από τόν τρόπον αυτόν έβγήκε τό μεγαλοφές εκείνο έργον πού λέγεται «'Ερρικιάς».

Η μάσκα έφευρέθη από την Ρωμαίαν Ποππαίαν, την σύζυγον του Νέρωνος, ή οποία προσεπάθει εύτω νά προσφύλαξη την λεπτότητα του δέρματος του προσώπου της από τας ακτίνας του ήλιου. "Άλλοι ισχυρίζονται ότι ή ανακάλυψις της μάσκας όφειλεται εις τας ελαφρών ήθων γυναίκας, αι όποιαι έκρυβαν τά πρόσωπά των όταν παρεδίδοντο εις τούς άνδρας.

Επί της βασιλείας του Φραγκίσκου Α', όλαι αι κυριαί εις την Γαλλίαν έβριζαν τις λεγόμενες τουρνιούρες, δηλαδή μαξιλαράκια εις τό όπιοθεν μέρος του σώματός των, και μάσκαν εις τό πρόσωπον. Η μόδα της μάσκας άντικατεστάθη κατόπιν από τις τεχνητές έλξης, αι όποιαι ήσαν τόσον πολλαί επάνω εις τό προσωπον, ώστε ήτο ως νά μη είχε καταργηθή ή μάσκα.

Ο Φρειδερίκος Β' της Πρωσίας έλεγε :

«Πολιτική θά 'πη κατεργαριά».

Και όμως ουδείς μονάρχης ήπηρεε πολιτικώτερος του Φρειδερίκου.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ.— 'Υπό της 'Ιουλίας Περασάκη.— Παρίσι 1927.— 'Εξεδόθησαν υπό του έν Παρισίους 'Εκδοτικού Οΐκου «'Αγών» εις καλλιτεχνικήν έκδοσιν υπό τόν τίτλον «Διηγήματα» σιγρά όλόκληρος διηγημάτων της συνεργατίδος μας Κας 'Ιουλίας Περασάκη.— Πωλούνται εις τά Βιβλιοπωλεία άντι δραχμών 30.

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ — Τό καλόν τουτο περιοδικόν του τακτικού μας συνεργάτου κ. Λεωνίδα Χ. Ζών, έκδίδεται έν Ζακύνθη από 36 όλων έτών. Τό λαμβάνομεν κακτικά και διαβάζομεν όλην την κίνησιν της νήσου Ζακύνθου μετά διαφόρων άλλων έκλεκτών μελετών του κ. Ζών και ποικίλης συνεργασίας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ.— 'Εκδιδόμενον υπό των κ. κ. 'Ι. Στόγια και Χρ. Λέφα.— 'Ελάβομεν τό 2ον τεύχος του Β' τόμου.— Συνδρομή έτησία δρ. 80.

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗ ΕΛΠΙΣ.— "Όργανον των άπανταχού Κερκυραίων, έκδιδόμενον έν Κερκύρα υπό του γνωστού δημοσιογράφου κ. Πίπη Δ. Μαρτίνη.— 'Ελάβομεν τά φύλλα της 2 και 11 Μαρτίου.— Συνδρομή έτησία δρ. 60.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.— Μηνιαίον περιοδικόν.— "Όργανον του Συλλόγου των έν 'Ανατολή 'Υπαλλήλων της 'Εταιρείας EASTERN.— 'Ελάβομεν τό 1ον τεύχος του Ζ' έτους με ποικίλην και πλουσιωτάτην ύλην Περιεχόμενα : Κόσμος και 'Επιστήμη ('Αϊνστάϊν, ζωή και έργον) του κ. 'Αρ. Γ. 'Αντωνάκη.— Σύντομη περιγραφή επισκευής καλωδίων (μετά

πολλών εικώνων).— Οί Φωραταί έν τη άσυρμάτω τηλεγραφεία του κ. Ν. Σταθοπούλου κλπ. κλπ.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Πολύν και έκλεκτόν κόσμον καθ' εκάστην συγκεντρώνει ή έκθεση της Κυρίας 'Αθηνάς Ν. Τσορούλη, εις την εΐθουσαν Παρνασσού.— Πολλά των έκτιθεμένων έργων ήγοράσθησαν, — Εις την αυτην αΐθουσαν έκτίθενται και έργα των κυριών Νίτσας Ι. Κοκκίνη και 'Ιωάννας Σχίνς.— 'Υπενθυμίζεται ότι ή έκθεση θά διαρκήσῃ μεχρι της 5 'Απριλίου έ. έ.— Εΐσοδος έλευθέρα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ

'Αριθ. πρωτ. 31404

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Περί πληρώσεως 2 κενών θέσεων Οικονομικών 'Επιθεωρητών των δημοσίων ύπολόγων Α' ή Β' τάξεως

'Εχοντες υπ' όψει τας διατάξεις των νόμων 1372 άρθρων 5 έδ. 4, 2482 άρθρ. 1 έδ. 5, 2494 άρθρ 17 έδ. 2 έν συνδυασμῶ προς τό άρθρον 20 του από 16 Σ)βου 1926 Νομ. Διατάγματος «περί συστάσεως Συμβουλίου Οικονομικής ύπηρεσίας» και τό από 25 'Ιανουαρίου 1927 Διάταγμα «περί εκτελέσεως του άνωτέρω Νομ. Διατάγματος»ώς τουτο έερω τοποιήθη διά του διατάγματος της 12 Αυγούστου 1927 «περί μεταρρυθμίσεως τρόπου καταρτίσεως πινάκων κλπ.» και προκειμένου νά πληρωθῶσι 2 κεναι θέσεις Οικονομικών 'Επιθεωρητών των δημοσίων ύπολόγων Α' ή Β' τάξεως, κηλοῦμεν τούς έχοντας έκ των ύπηρετούντων ύπαλλήλων έν τε τη Κεντρική και τη έπαρχιακή ταμιακή ύπηρεσία και των έκτός ύπηρεσίας τοιούτων, προσόντα προς προαγωγήν μετάθεσιν ή αναδιορισμόν εις τόν βαθμόν του οικονομικού 'Επιθεωρητου α' ή β' τάξεως των δημοσίων ύπολόγων, όπως έντός δέκα (10) ήμερών από της δημοσιεύσεως της παρούσης εις την 'Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, υποβάλωσιν ήμϊν (Δ)σιν ΙΙ Τμήμα Διοικήσεως Ταμείων) σχετικήν αίτησί των.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της 'Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και των λαβουσῶν έγγραφον έντολήν 'Εφημερίδων

'Εν 'Αθήναις τη 9 Μαρτίου 1928

Ο 'Υπουργός των Οικονομικών
(Τ. Σ.) **'Α. Μυλωνάς**